

М. М. Булатова

Олімпійська спадщина *України*

УДК 796.032.2 : 351.862.22+084(477)
ББК 75.4(0)90(4укр)+79.0я6
Б90

Булатова М. М.

Б 90 Олімпійська спадщина України: художній альбом / М. М. Булатова. —
К.: Олімп. л-ра, 2017. — Кн. 2.—144 с. — іл.

ISBN 978-966-2419-16-0

Представлене видання — це друга книга із серії «Олімпійська спадщина України», яка знайомить з досягненнями українських атлетів на Олімпійських іграх. Книга пропонує екскурс в історію становлення олімпійських видів спорту через органічне поєднання тексту і творів мистецтва.

Для фахівців галузі фізичного виховання і спорту, освіти, а також широкого загалу читачів, які цікавляться історією олімпійського спорту.

УДК 796.032.2 : 351.862.22+084(477)
ББК 75.4(0)90(4укр)+79.0я6

ISBN 978-966-2419-16-0

© М. М. Булатова, 2017

Дорогі друзі!

*Щасливий, що ви можете тримати у руках другу книгу із серії
«Олімпійська спадщина України»!*

*Як говорять у народі: «Хто не знає свого минулого, той не вартий свого
майбутнього». Пам'ятаючи про це, ми маємо рухатись уперед, але завжди
озиратися на безцінний багаж знань та досвіду.*

*Вже 65 років наші спортсмени пишуть славу олімпійську історію
України, імена багатьох – гордість не лише нашої країни, а й усього світу.*

*Щоб ми знову могли пригадати кожне прізвище, кожну медаль – від
Гельсінкі-1952, коли наші спортсмени вперше брали участь в Олімпійських
іграх, і до Ігор-2016 у Ріо-де-Жанейро, – й створена ця книга.
Пропонована праця – справжній безцінний скарб, бо розповідає про героїв
спорту, які, завдяки своїй титанічній праці, самовідданості тренерів та
неймовірній жазі до перемоги підкорили вершину спортивного Олімпу.
Ми маємо знати і пам'ятати їхні імена, пишатись їхніми досягненнями і
рівнятись на них!*

*Вірю, що «Олімпійська спадщина України» матиме своє продовження,
адже наша земля багата на таланти. Тож запалюймо нові олімпійські
зірочки, виховуючи їх на славних прикладах героїв з цієї книги!*

З повагою

президент

Національного олімпійського

комітету України,

олімпійський чемпіон,

Герой України

Сергій БУБКА

	БІАТЛОН	6
	ГАНДБОЛ	14
	КІННИЙ СПОРТ	26
	ЛЕГКА АТЛЕТИКА	30
	ЛИЖНІ ГОНКИ	60
	ПЛАВАННЯ	66
	СТРИБКИ НА БАТУТІ	76
	СТРИБКИ У ВОДУ	80
	СТРІЛЬБА КУЛЬОВА	84
	СТРІЛЬБА З ЛУКА	90
	СТРІЛЬБА СТЕНДОВА	96
	СУЧАСНЕ П'ЯТИБОРСТВО	100
	ФЕХТУВАННЯ	106
	ФІГУРНЕ КАТАННЯ НА КОВЗАНАХ	120
	ФУТБОЛ	128
	ХОКЕЙ НА ЛЬОДУ	140

БІАТЛОН

Виникнення біатлону пов'язане з полюванням наших пращурів, під час якого застосовували різні засоби пересування, у тому числі лижі, та види зброї. Вперше змагання, що нагадували біатлон, відбулися у 1767 р. Вони були організовані прикордонниками на шведсько-норвезькому кордоні. Сучасний біатлон почав розвиватися у 1920 – 1930-х роках. Поступово змагання на лижах зі зброєю удосконалювалися та проводилися у вигляді «гонок військових патрулів».

Перший чемпіонат світу з сучасного біатлону серед чоловіків відбувся у 1958 р. в Зальфельдені (Австрія). Жінки долучилися до змагань за світову першість у 1984 р. в Шамоні (Франція).

До олімпійської програми біатлон серед чоловіків увійшов, починаючи з VIII зимових Олімпійських ігор 1960 р. у Скво-Веллі (США). Жінки дебютували на XVI зимових Олімпійських іграх 1992 р. в Альбервілі (Франція). На Олімпійських іграх розігрують 11 комплектів нагород: по п'ять серед чоловіків і серед жінок та один комплект у змішаній естафетній гонці (2 x 6 км у жінок + 2 x 7,5 км у чоловіків).

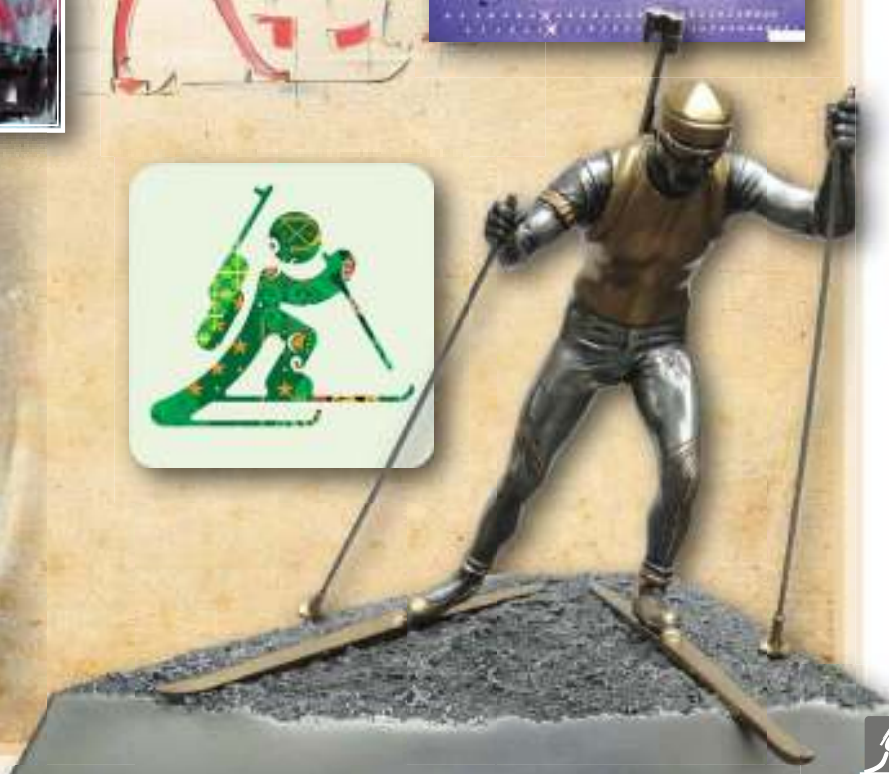
В Україні біатлон зробив перші кроки наприкінці 1950-х років на Чернігівщині. Офіційною датою початку розвитку біатлону в нашій країні можна вважати 1963 р., коли в Харкові відбувся перший чемпіонат УРСР. Сьогодні біатлон розвивається в Київській, Закарпатській, Львівській, Чернігівській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Івано-Франківській областях та м. Києві.

Розвитком цього виду спорту в нашій країні опікується Федерація біатлону України.

Першим олімпійським здобутком для українського біатлону стала золота олімпійська медаль Івана Бякова, яку він виборов у складі збірної команди СРСР на XII зимових Олімпійських іграх 1976 р. в Інсбруку в естафеті 4 x 7,5 км.

Олімпійські здобутки

- 1976 р. **Бяков Іван**
- 1994 р. **Цербе Валентина**
- 1998 р. **Петрова Олена**
- 2006 р. **Єфремова Лілія**
- 2014 р. **Семеренко Валентина,**
 Підгрушна Олена,
 Джима Юлія
 Семеренко Віта

Бяков Іван – чемпіон XI (пред-
ставляв РРФСР) та XII (пред-
ставляв УРСР) зимових Олімпій-
ських ігор (1972 і 1976 рр.) в еста-
феті 4 x 7,5 км

Цербе Валентина – бронзовий призер XVII зимових Олімпійських ігор 1994 р. в спринті 7,5 км

Петрова Олена – срібний призер XVIII зимових Олімпійських ігор 1998 р. в індивідуальній гонці 15 км

Сфремова Лілія – бронзовий призер XX зимових Олімпійських ігор 2006 р. в спринті 7,5 км

Семеренко Віта – чемпіонка XXII зимових Олімпійських ігор 2014 р. в естафеті 4 x 6 км та бронзовий призер в спринті 7,5 км

Підгрушна Олена, Семеренко Віта, Джима Юлія, Семеренко Валентина – чемпіонки XXII зимових Олімпійських ігор 2014 р. в естафеті 4 x 6 км

ГАНДБОЛ

Зародження гандболу сягає у глибоку давнину: згадки про ігри з м'ячем руками історики знаходять ще у Стародавній Греції. Гандбол, у нинішньому його вигляді, придумали данські футболісти на межі ХІХ–ХХ ст. Перший чемпіонат світу з гандболу серед чоловіків 7 x 7 відбувся у 1938 р. в Берліні (Німеччина), серед жінок – у 1957 р. у Белграді та Вировитиці (Югославія).

До олімпійської програми гандбол увійшов, починаючи з Ігор ХІ Олімпіади 1936 р. в Берліні (Німеччина). Жінки дебютували на Іграх ХХІ Олімпіади 1976 р. у Монреалі (Канада). У 1936 р. проводили змагання з гандболу 11 x 11, в інші роки – за сучасним варіантом – 7 x 7.

На Олімпійських іграх розігрують два комплекти нагород: по одному серед чоловіків і серед жінок.

Виникнення вітчизняного гандболу відносять до початку ХХ ст. Уперше він з'явився у Харкові у 1909 р., потім – у Львові, пізніше в Києві, Запоріжжі, Одесі та інших містах.

Розвитком цього виду спорту в Україні опікується Федерація гандболу України.

Першим олімпійським здобутком для українського гандболу стала золота медаль, яку здобули представниці київського «Спартака» – 11 із 14 членів збірної команди СРСР – на Іграх ХХІ Олімпіади 1976 р. в Монреалі під керівництвом видатного тренера Ігоря Турчина.

Турчина Зінаїда – чемпіонка Ігор ХХІ (1976 р.) та ХХІІ (1980 р.) Олімпіад, бронзовий призер Ігор ХХІІІ Олімпіади (1988 р.)

Олімпійські здобутки

1976 р. Іщенко Михайло,
Кушнірюк Сергій,
Лагутін Юрій,
 Резанов Олександр
Бобрусь Людмила,
Глущенко Тетяна,
Захарова Галина,
Карлова Лариса,
Літошенко Марія,
Лобова Ніна,
Макарець Тетяна,
Одиноків Любова,
Панчук Людмила,
Турчина Зінаїда,
Шерстюк Наталія

1980 р. Зубарева Ольга,
Карлова Лариса,
Кочергіна (Макарець) Тетяна,
Лук'яненко Наталія,
Лутаєва Валентина,
Одиноків Любова,
Пальчикова Ірина,
Порадник (Бобрусь) Людмила,
Тимошкіна (Шерстюк) Наталія,
Турчина Зінаїда

 Іщенко Михайло,
Кушнірюк Сергій

1988 р. Дорошенко Леонід,
Риманов Олександр
 Базанова Марина,
Горб Тетяна,
Карлова Лариса,
Манькова Світлана,
Митрюк Наталія,
Немашкало Олена,
Русначенко Наталія,
Семенова Ольга,
Товстоган Євгенія,
Турчина Зінаїда

1992 р. Бебешко Сергій,
Гаврилов Юрій
 Базанова Марина,
Горб Тетяна

2004 р. Борисенко Наталія,
Бородіна Анастасія,
Бурмистрова Ганна,
Вергелюк Марина,
Гончарова Ірина,
Заспа Лариса,
Ляпіна Наталія,
Маркушевська Галина,
Радченко Олена,
Райхель Оксана,
Сюкало Ганна,
Цигиця Олена,
Шевченко Людмила,
Шинкаренко Тетяна,
Яценко Олена

 Бобрусь Людмила

 Глущенко Тетяна

Лобова Ніна

Захарова Галина

Літошенко Марія

Макарець Тетяна

Панчук Людмила

 Турчина Зінаїда

Бобрусь Людмила, Глущенко Тетяна, Захарова Галина, Карлова Лариса, Літошенко Марія, Лобова Ніна, Макарець Тетяна, Одиноків Любова, Панчук Людмила, Турчина Зінаїда, Шерстюк Наталія – чемпіонки Ігор XXI Олімпіади 1976 р.

Шерстюк Наталія

Карлова Лариса

Одинокова Любов

***Резанов Олександр** –
чемпіон Ігор XXI Олім-
піади 1976 р.*

***Лагутін Юрій** – чемпіон Ігор
XXI Олімпіади 1976 р.*

***Іщенко Михайло** – чемпіон Ігор
XXI Олімпіади 1976 р., срібний
призер Ігор XXII Олімпіади 1980 р.*

***Кушнірюк Сергій** –
чемпіон Ігор XXI Олім-
піади 1976 р., срібний
призер Ігор XXII Олім-
піади 1980 р.*

Зубарева Ольга

Пальчикова Ірина

Лутаєва Валентина

*Зубарева Ольга, Карлова Лариса,
Кочергіна (Макарець) Тетяна,
Лук'яненко Наталія, Лутаєва
Валентина, Одиноків Любомир,
Пальчикова Ірина, Порадник
(Бобрусь) Людмила, Тимошкіна
(Шерстюк) Наталія, Турчина Зінаїда
– чемпіонки Ігор XXII Олімпіади 1980 р.*

Немашкало Олена

Семенова Ольга

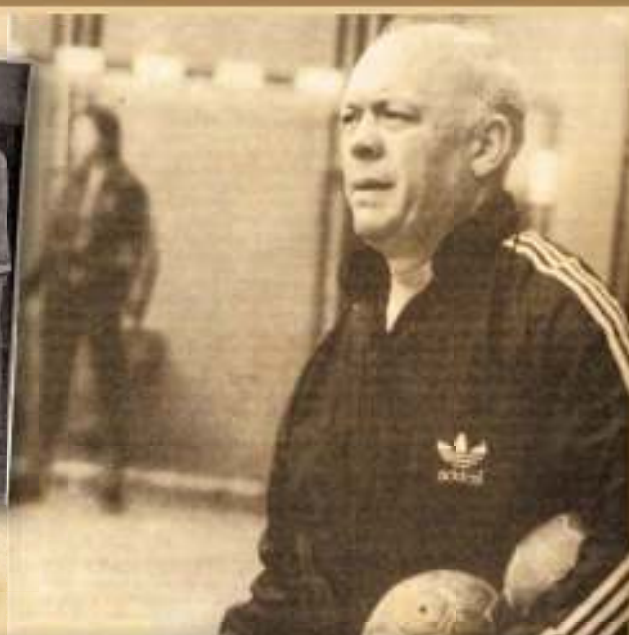
Товстоган Євгенія

Русначенко Наталія

Базанова Марина, Горб Тетяна, Карлова Лариса, Манькова Світлана, Митрюк Наталія, Немашкало Олена, Русначенко Наталія, Семенова Ольга, Товстоган Євгенія, Турчина Зінаїда – бронзові призери Ігор XXIV Олімпіади (1988 р.)

Манькова Світлана

Митрюк Наталія

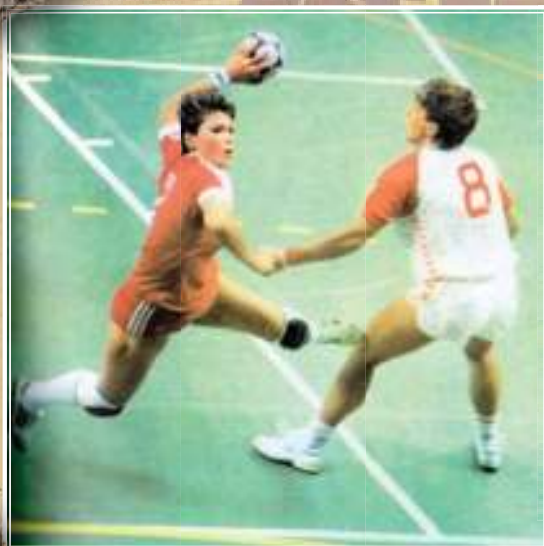
Гаврилов Юрій – чемпіон Ігор XXV Олімпіади 1992 р.

Дорошенко Леонід, Риманов Олександр – чемпіони Ігор XXIV Олімпіади 1988 р.

Бебешко Сергій – чемпіон Ігор XXV Олімпіади 1992 р.

Базанова Марина – бронзовий призер Ігор XXIV (1988 р.) та XXV (1992 р.) Олімпіад

Горб Тетяна – бронзовий призер Ігор XXIV (1988 р.) та XXV (1992 р.) Олімпіад

Борисенко Наталія,
 Бородіна Анастасія,
 Бурмистрова Ганна,
 Вергелюк Марина,
 Гончарова Ірина,
 Заспа Лариса,
 Ляпіна Наталія,
 Маркушевська Галина,
 Радченко Олена,
 Райхель Оксана,
 Сюкало Ганна,
 Цигиця Олена,
 Шевченко Людмила,
 Шинкаренко Тетяна,
 Яценко Олена –
 бронзові призери Ігор
 XXVIII Олімпіади 2004 р.

**КІННИЙ
СПОРТ**

У середині I тисячоліття до н. е. кінний спорт набув великого розвитку в Стародавній Греції. Гонки на колісницях, а згодом і скачки верхи на конях і мулах мали особливу популярність і включалися до програми Олімпійських ігор.

Перші змагання з кінного спорту, про проведення яких збереглися письмові свідчення, пройшли в 1868 р. в Дубліні (Ірландія). До початку XX ст. практично всі європейські країни проводили свої національні змагання з кінного спорту – з конкуру або виїздки.

Перший чемпіонат світу з конкуру відбувся в 1953 р. у Парижі (Франція), з виїздки – у 1966 р. в Берні (Швейцарія), з кінного триборства – у 1966 р. у Берлі (Велика Британія). З 1990 р. (Стокгольм, Швеція) проводять Всесвітні кінні ігри, що об'єднують змагання з усіх видів кінного спорту.

В Україні кінний спорт почав розвиватися на початку XX ст. в Києві, Львові та Одесі.

Розвитком цього виду спорту в нашій країні опікується Федерація кінного спорту України.

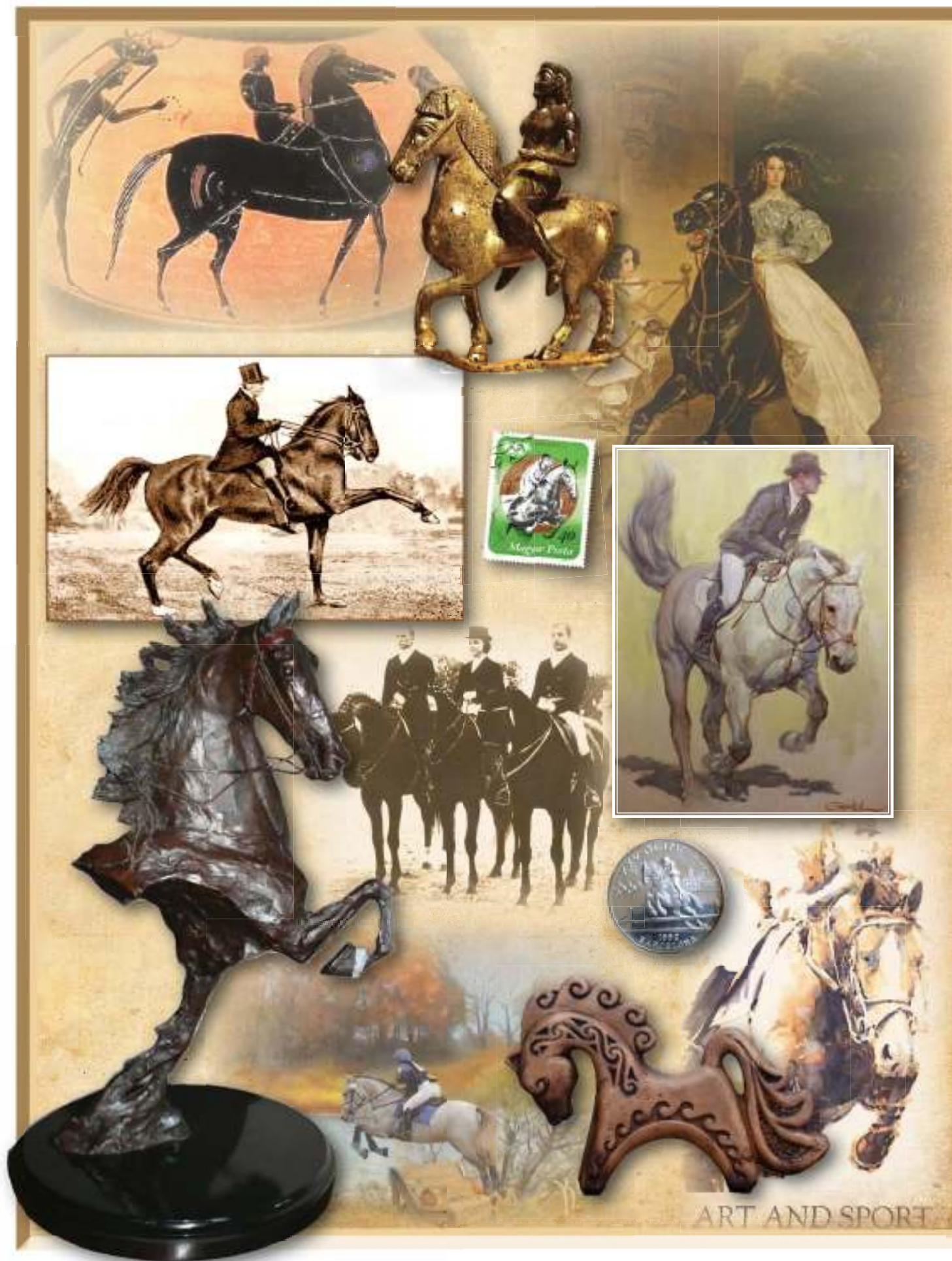
Першим олімпійським здобутком для українського кінного спорту стали золоті медалі Віри Місевич та Віктора Погановського, які вони вибороли у складі збірної команди СРСР на Іграх XXII Олімпіади 1980 р. в Москві.

Олімпійські здобутки

1980 р. Місевич Віра

 Погановський Віктор

Погановський Віктор – чемпіон Ігор
XXII Олімпіади 1980 р. у командних
змаганнях із подолання перешкод

Місевич Віра – чемпіонка Ігор
XXII Олімпіади 1980 р. у командних
змаганнях із виїздки

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

Біг, стрибки і метання завжди були важливим компонентом життєдіяльності людей. Однак трансформація їх у види змагальної діяльності зі строгими правилами, визначенням й ушануванням переможців отримали достовірно виражене визнання у Стародавній Греції.

Сучасна легка атлетика як самостійний вид спорту почала розвиватися наприкінці XVIII – на початку XIX ст., коли у багатьох країнах були організовані любительські легкоатлетичні асоціації, які об'єднали окремі клуби.

Перший чемпіонат світу з легкої атлетики відбувся у 1983 р. в Гельсінкі (Фінляндія).

1934 р. в Турині (Італія) пройшов перший чемпіонат Європи – головний старт для європейських атлетів.

До олімпійської програми змагання з легкої атлетики входять, починаючи з Iгор I Олімпіади 1896 р. в Афінах (Греція). Жінки дебютували на Іграх IX Олімпіади 1928 р. в Амстердамі (Нідерланди). На Олімпійських іграх розігрують 47 комплектів нагород: 24 серед чоловіків і 23 серед жінок.

На теренах України легка атлетика почала розвиватися на початку XX ст. У 1905 р. було засновано перший гурток любителів цього виду спорту в Катеринославі (нині Дніпро), пізніше в Одесі, Києві, Харкові, Мелітополі, Чернігові, Житомирі, Миколаєві та інших містах.

Розвитком легкої атлетики в нашій країні опікується Федерація легкої атлетики України.

Першими олімпійськими здобутками для української легкої атлетики стали срібна медаль Леоніда Бартенєва (естафетний біг), бронзові медалі Надії Коняєвої та Віктора Цибуленка (метання списа), які вони вибороли на Іграх XVI Олімпіади 1956 р. у Мельбурні.

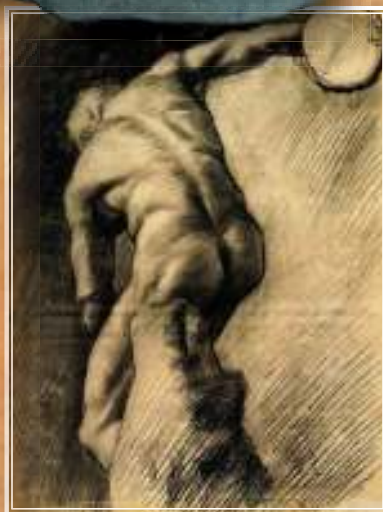
Олімпійські здобутки

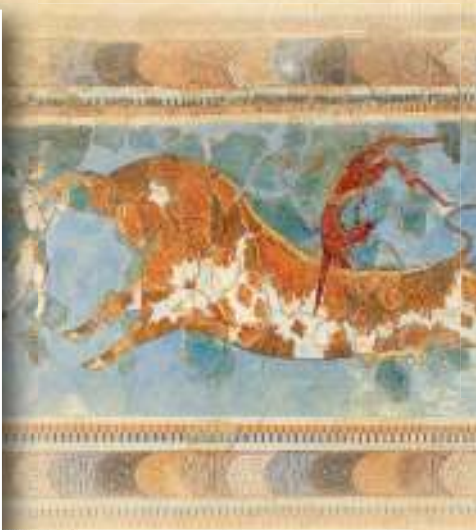
1956 р. Бартенєв Леонід
 Коняєва Надія
 Цибуленко Віктор

1960 р. Крєпкіна Віра
 Лисенко Людмила
 Цибуленко Віктор
 Голубничий Володимир
 Бартенєв Леонід
 Брумєль Валерій
 Тер-Ованєсян Ігор

1964 р. Бєляєв Іван
 Голубничий Володимир

1968 р. Голубничий Володимир
 Смага Микола
 Козир Валентина

1972 р.

- Борзов Валерій
- Бондарчук Анатолій
- Авілов Микола
- Литвиненко Леонід
- Голубничий Володимир
- Аржанов Євген

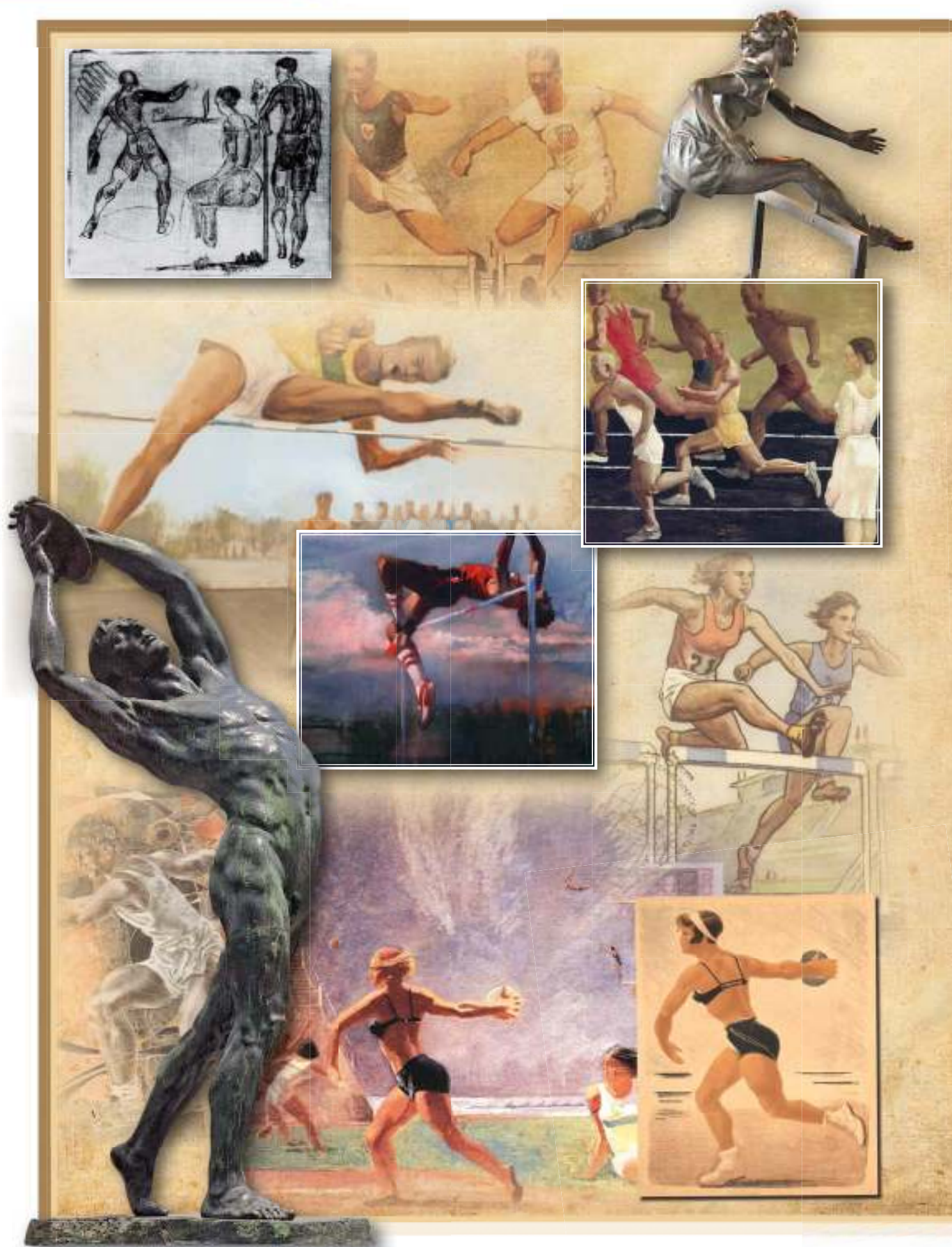
1976 р.

- Седих Юрій
- Борзов Валерій
- Бондарчук Анатолій
- Аксьонова Людмила,
- Пророченко Тетяна
- Авілов Микола

1980 р.

- Олізаренко Надія
- Зюськова Ніна,
- Пророченко Тетяна
- Бураков Віктор
- Седих Юрій
- Кисельов Володимир
- Ткаченко Надія
- Архипенко Василь
- Підлужний Валерій
- Скачко Тетяна
- Тамм Юрій

1988 р. ● Бризгіна Ольга
 ● Самоленко Тетяна
 ● Бубка Сергій
 ● Джигалова Людмила,
 Пінігіна Марія
 ● Авдеєнко Ганнадій
 ● Седих Юрій
 ● Поварніцин Рудольф
 ● Жупійова Олена
 ● Тамм Юрій

1992 р. ● Бризгіна Ольга
 ● Джигалова Людмила
 ● Самоленко Тетяна
 ● Кравець Інесса

1996 р. ● Кравець Інеса
 ● Бабакова Інга
 ● Крикун Олександр
 ● Багач Олександр

2000 р. ● Говорова Олена

● Щуренко Роман

2004 р. ● Красовська Олена

● Терещук-Антипова Тетяна

● Стьопіна Вікторія

2008 р. ● Добринська Наталія

● Ліщинська Ірина

● Тобіас Наталія

● Антонова Олена

2012 р. ● Саладуха Ольга

● Бризгіна Єлизавета, Повх Олеся,

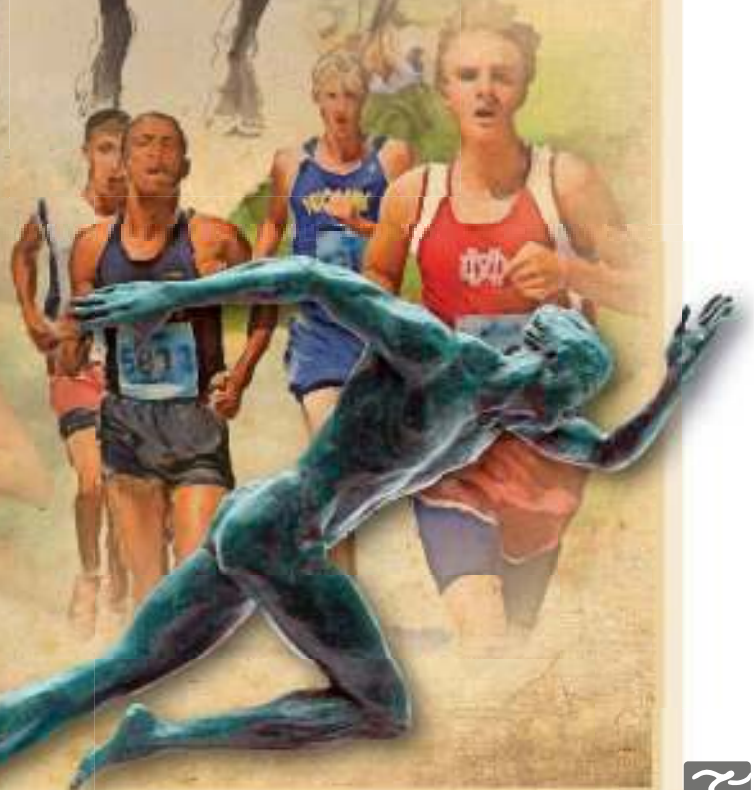
● Ремень Марія, Стуй Христина

● Ярощук Анна, Пигида Наталія,

● Логвиненко Аліна, Земляк Ольга

2016 р. ● Бондаренко Богдан

Бартенєв Леонід – срібний призер Ігор XVI (1956 р.), XVII (1960 р.) Олімпіад в естафетному бігу 4 x 100 м

Коняєва Надія – бронзовий призер Ігор XVI Олімпіади 1956 р. у метанні списа

Цибуленко Віктор – чемпіон Ігор XVII Олімпіади 1960 р. та бронзовий призер Ігор XVI Олімпіади 1956 р. у метанні списа

В. Крєпкіна

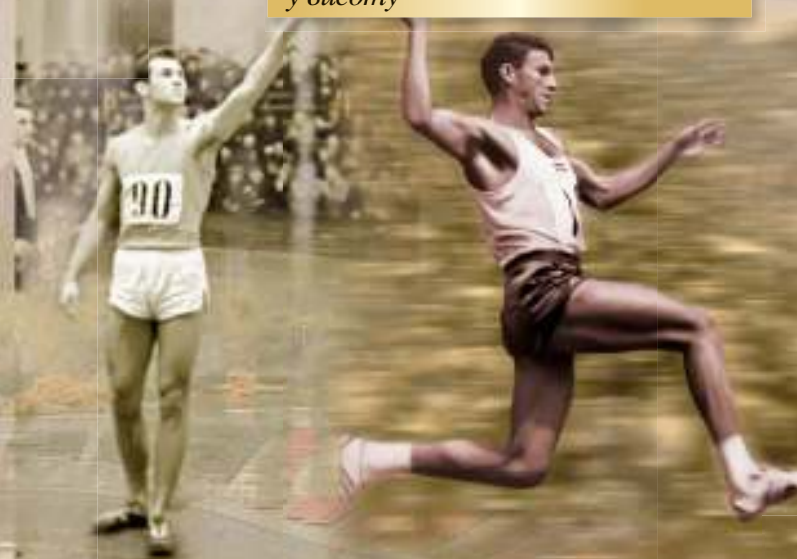

Крепкіна Віра – чемпіонка Ігор XVII Олімпіади 1960 р. у стрибках у довжину

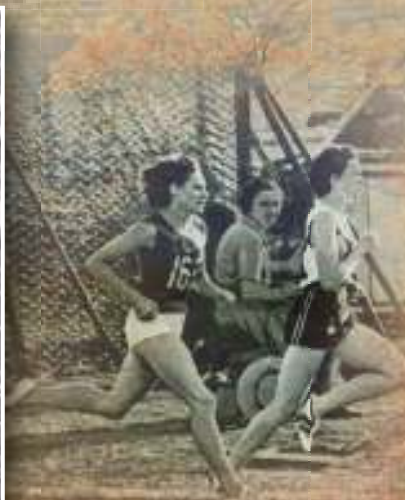
Брумел Валерій – чемпіон Ігор XVIII Олімпіади 1964 р. (представляв РРФСР), срібний призер Ігор XVII Олімпіади 1960 р. (представляв УРСР) у стрибках у висоту

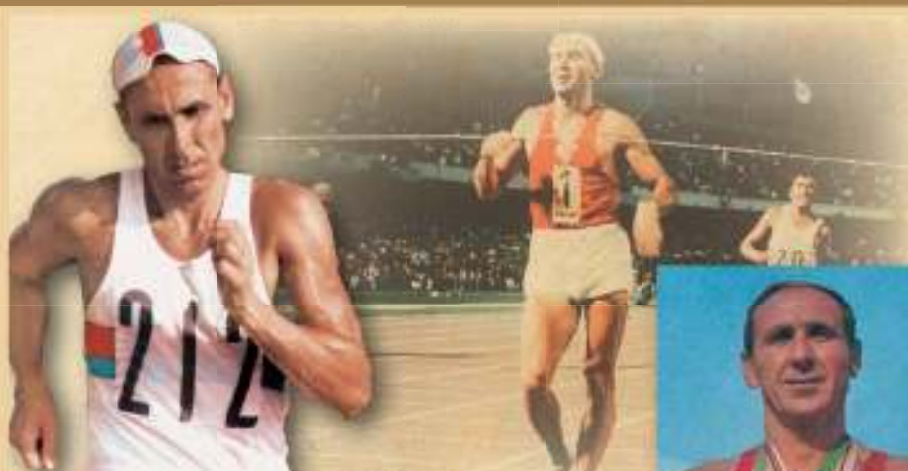

Тер-Ованесян Ігор – бронзовий призер Ігор XVII (1960 р. – представляв УРСР) та XVIII (1964 р. – представляв РРФСР) Олімпіад у стрибках у довжину

Лисенко Людмила – чемпіонка Ігор XVII Олімпіади 1960 р. у бігу на 800 м

Голубничий Володимир – чемпіон Ігор XVII (1960 р.), XIX (1968 р.) Олімпіад, срібний призер Ігор XX Олімпіади 1972 р. та бронзовий призер Ігор XVIII Олімпіади 1964 р. у спортивній ходьбі на 20 км

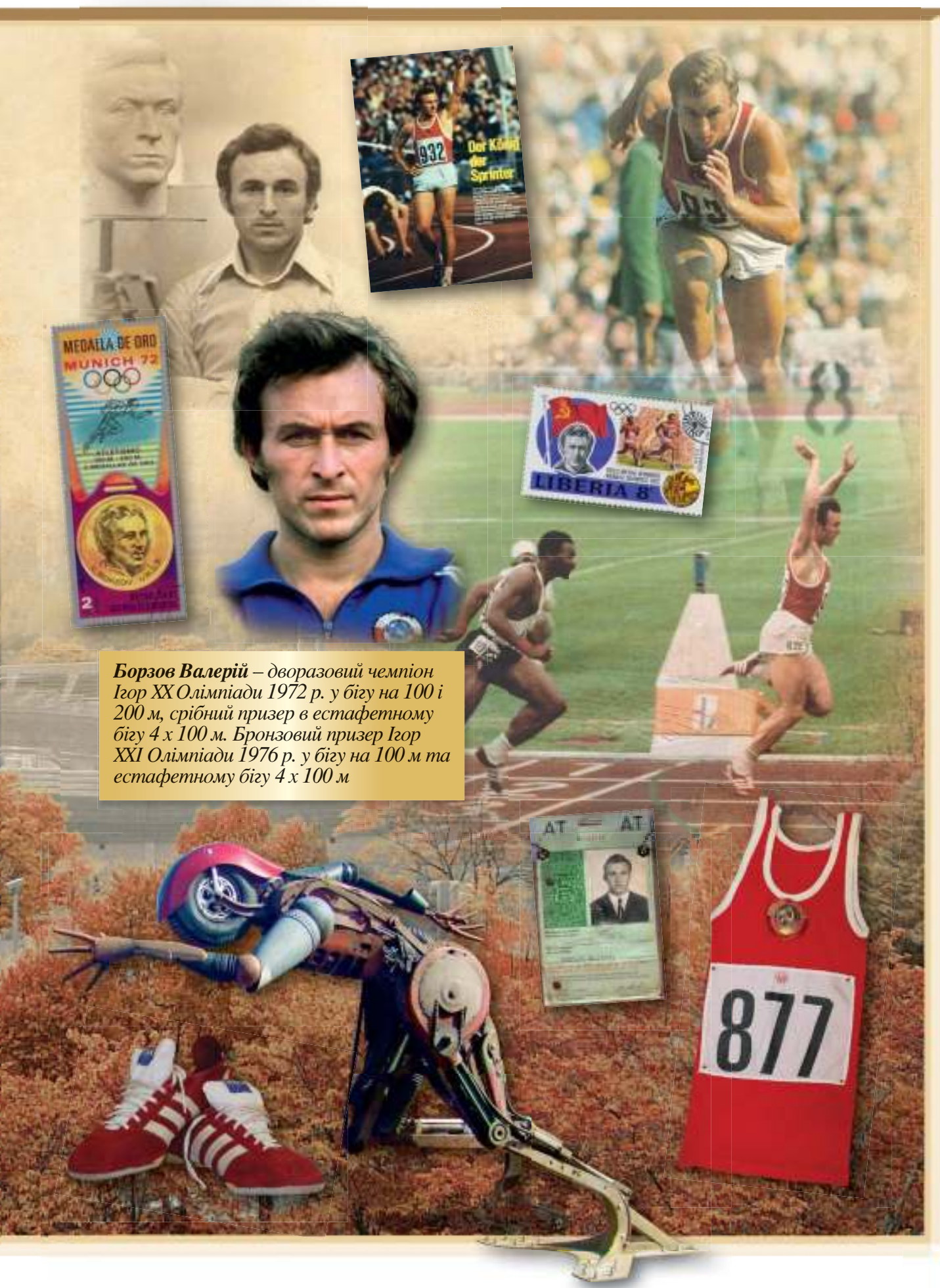
Беляєв Іван – бронзовий призер Ігор XVIII Олімпіади 1964 р. у бігу на 3000 м з перешкодами

Смага Микола – бронзовий призер Ігор XIX Олімпіади 1968 р. у спортивній ходьбі на 20 км

Аржанов Євген – срібний призер Ігор XX Олімпіади 1972 р. у бігу на 800 м

Борзов Валерій – дворазовий чемпіон Ігор XX Олімпіади 1972 р. у бігу на 100 і 200 м, срібний призер в естафетному бігу 4 x 100 м. Бронзовий призер Ігор XXI Олімпіади 1976 р. у бігу на 100 м та естафетному бігу 4 x 100 м

Авілов Микола – чемпіон Ігор XX Олімпіади 1972 р. та бронзовий призер Ігор XXI Олімпіади 1976 р. у десятиборстві

Козир Валентина – бронзовий призер Ігор XIX Олімпіади 1968 р. у стрибках у висоту

Литвиненко Леонід – срібний призер Ігор XX Олімпіади 1972 р. у десятиборстві

Пророченко Тетяна – чемпіонка Ігор XXII Олімпіади 1980 р. в естафетному бігу 4 х 400 м, бронзовий призер Ігор XXI Олімпіади 1976 р. в естафетному бігу 4 х 100 м

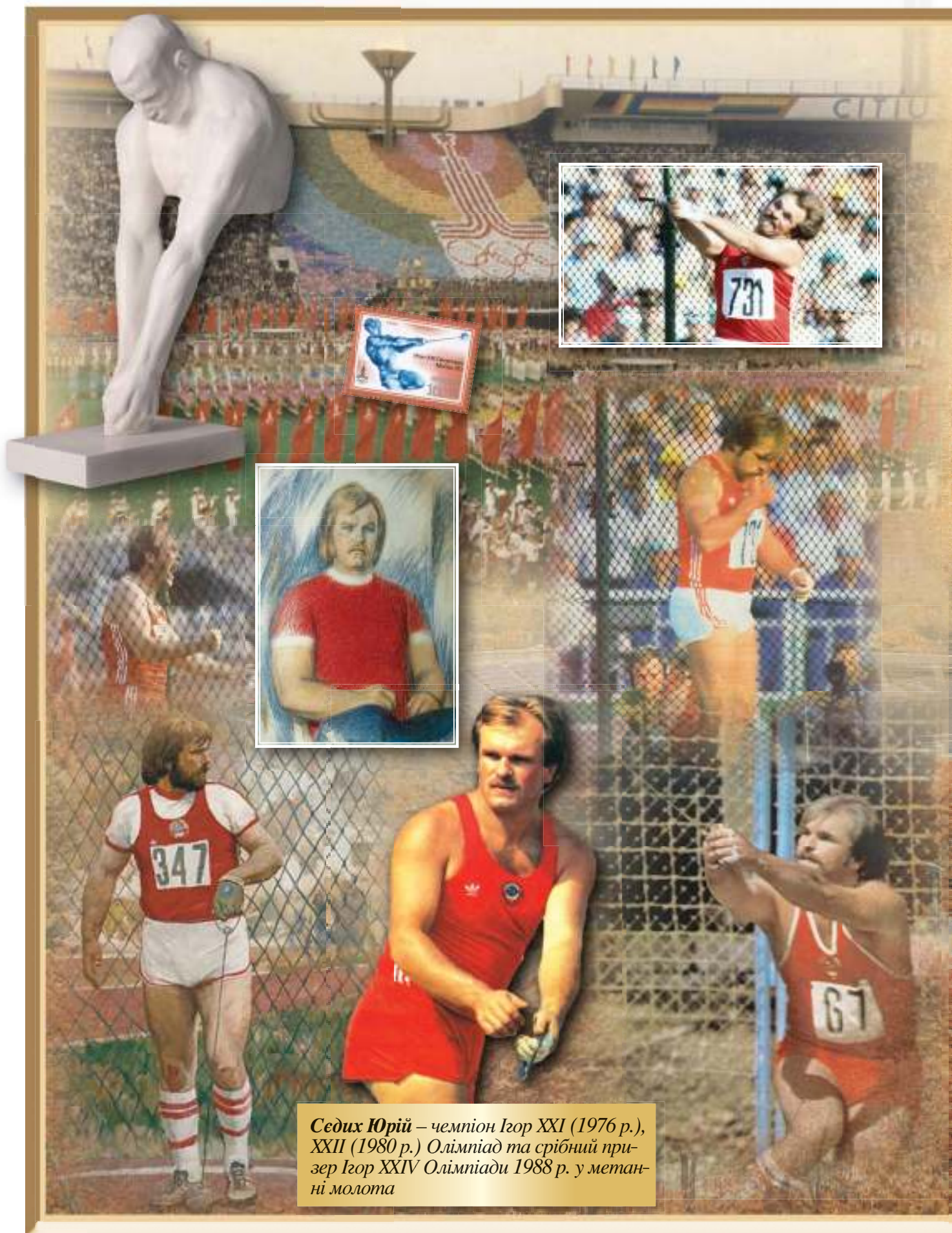

Аксьонова Людмила – бронзовий призер Ігор XXI Олімпіади 1976 р. в естафетному бігу 4 х 400 м

Зюськова Ніна – чемпіонка Ігор XXII Олімпіади 1980 р. в естафетному бігу 4 х 400 м

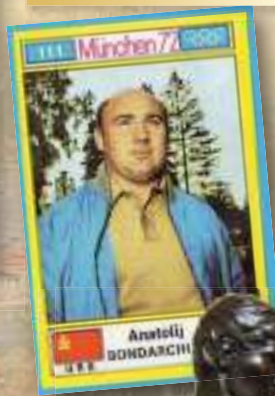
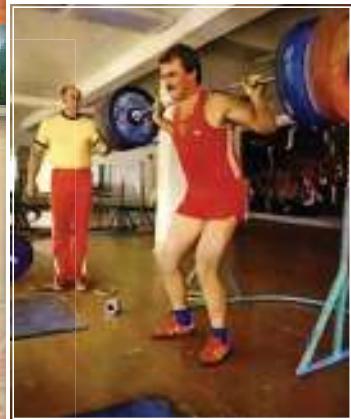
Седих Юрій – чемпіон Ігор XXI (1976 р.),
XXII (1980 р.) Олімпіад та срібний при-
зер Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. у метан-
ні молота

Бондарчук

Бондарчук Анатолій – чемпіон Ігор XX Олімпіади 1972 р. та бронзовий призер Ігор XXI Олімпіади 1976 р. у метанні молота

Тамм Юрій – бронзовий призер Ігор XXII (1980 р.) та XXIV (1988 р.) Олімпіад у метанні молота

Бураков Віктор – чемпіон Ігор XXII Олімпіади 1980 р. в естафетному бігу 4 x 400 м

Архипенко Василь – срібний призер Ігор XXII Олімпіади 1980 р. у бігу на 400 м з бар'єрами

Ткаченко Надія – чемпіонка Ігор XXII Олімпіади 1980 р. у п'ятиборстві

Олізаренко Надія – чемпіонка Ігор XXII Олімпіади 1980 р. у бігу на 800 м, бронзовий призер у бігу на 1500 м

Пінігіна Марія – чемпіонка Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. в естафетному бігу 4 x 400 м

Самоленко Тетяна – чемпіонка Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. в бігу на 3000 м, бронзовий призер у бігу на 1500 м. Срібний призер Ігор XXV Олімпіади 1992 р. в бігу на 3000 м

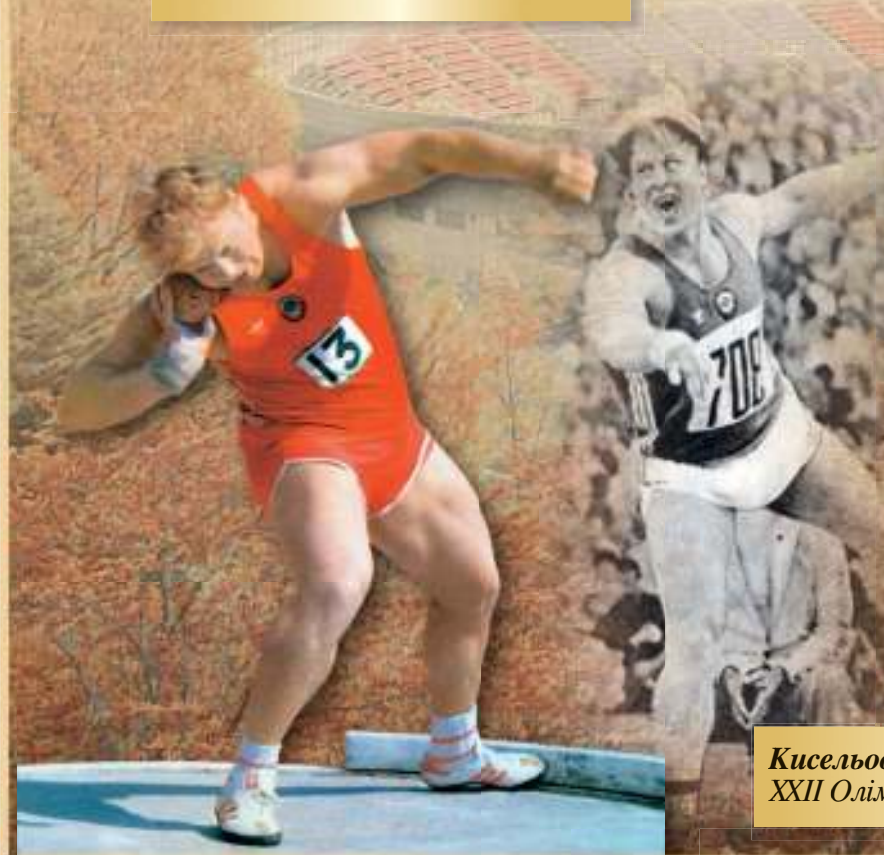

Підлужний Валерій – бронзовий призер Ігор XXII Олімпіади 1980 р. у стрибках у довжину

Скачко Тетяна – бронзовий призер Ігор XXII Олімпіади 1980 р. у стрибках у довжину

Кисельов Володимир – чемпіон Ігор XXII Олімпіади 1980 р. у штовханні ядра

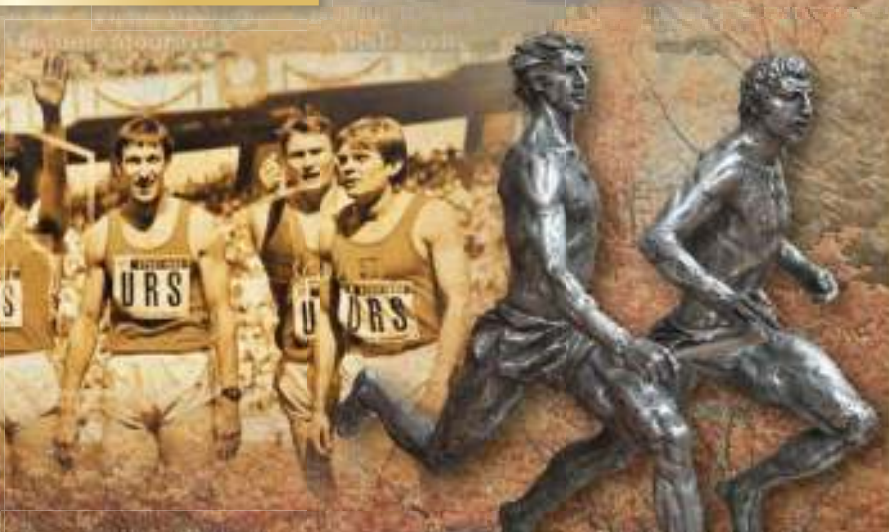
Джигалова Людмила – чемпіонка Ігор XXIV (1988 р.) та XXV (1992 р.) Олімпіад в естафетному бігу 4 х 400 м

Бризгіна Ольга – чемпіонка Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. у бігу на 400 м та в естафетному бігу 4 х 400 м. Чемпіонка Ігор XXV Олімпіади 1992 р. в естафетному бігу 4 х 400 м та срібний призер у бігу на 400 м

Бризгін Віктор – чемпіон Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. в естафетному бігу 4 х 100 м

Авдєєнко Ганнадій – чемпіон Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. у стрибках у висоту

Жупійова Олена – бронзовий призер Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. у бігу на 10 000 м

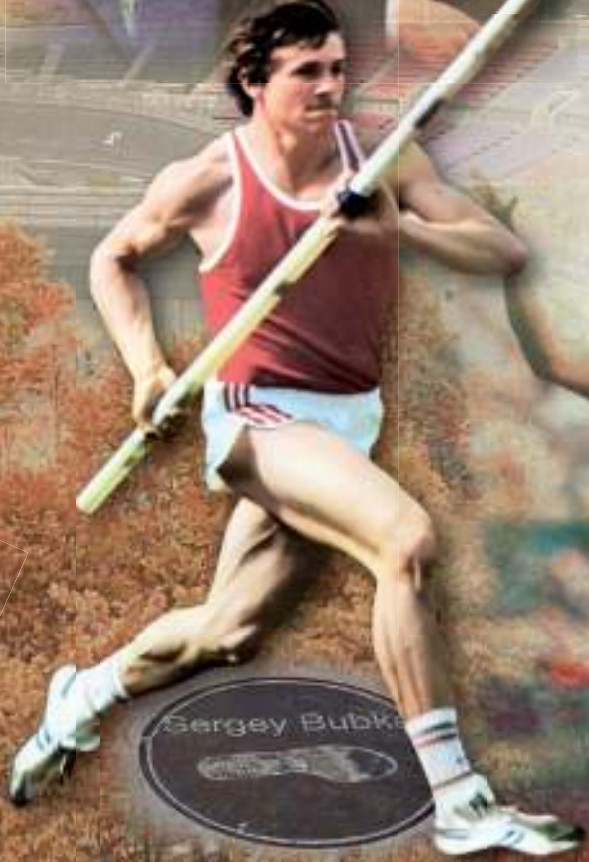

Поварніцин Рудольф – бронзовий призер Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. у стрибках у висоту

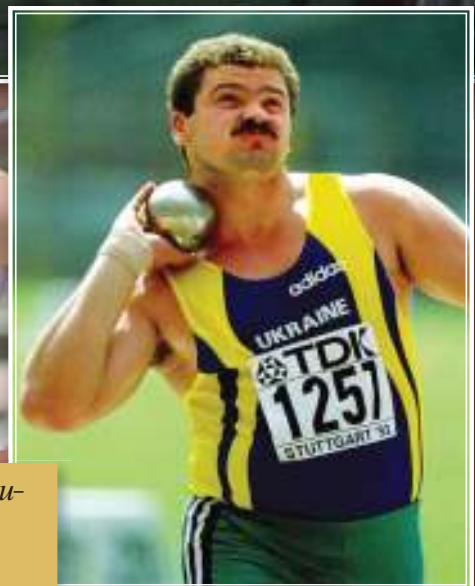
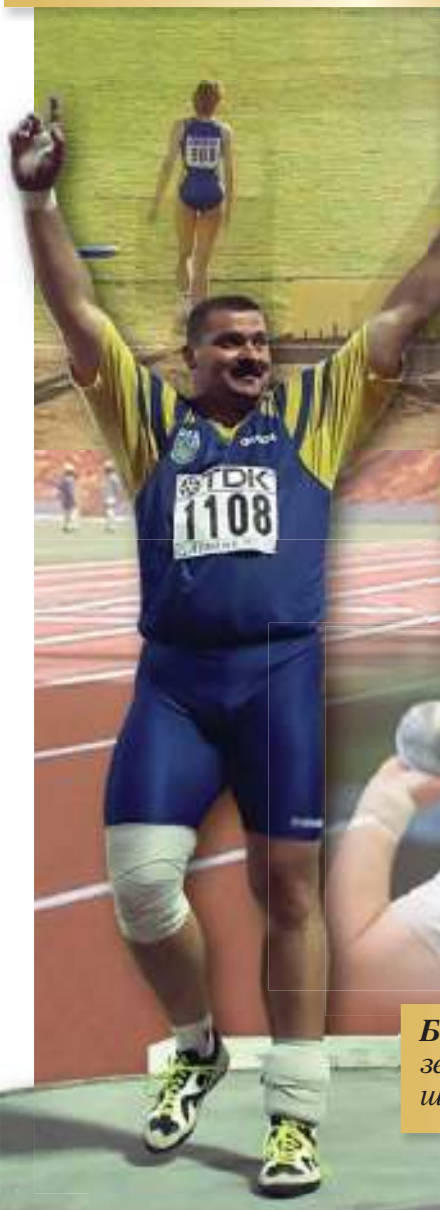

*Бубка Сергій – чемпіон Ігор
XXIV Олімпіади 1988 р.
у стрибках з жердиною*

Кравець Інесса – чемпіонка Ігор XXVI Олімпіади 1996 р. у потрійному стрибку, срібний призер Ігор XXV Олімпіади 1992 р. у стрибках у довжину

Багач Олександр – бронзовий призер Ігор XXVI Олімпіади 1996 р. у штовханні ядра

***Говорова Олена** – бронзовий призер Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. у потрійному стрибку*

***Бабакова Інга** – бронзовий призер Ігор XXVI Олімпіади 1996 р. у стрибках у висоту*

Стьо́піна Вікторія – бронзовий призер Ігор XXVIII Олімпіади 2004 р. у стрибках у висоту

Красовська Олена – срібний призер Ігор XXVIII Олімпіади 2004 р. у бігу на 100 м з бар'єрами

Добринська Наталія – чемпіонка Ігор XXIX Олімпіади 2008 р. у семиборстві

Ліщинська Ірина, Тобіас Наталія – срібний та бронзовий (відповідно) призери Ігор XXIX Олімпіади 2008 р. в бігу на 1500 м

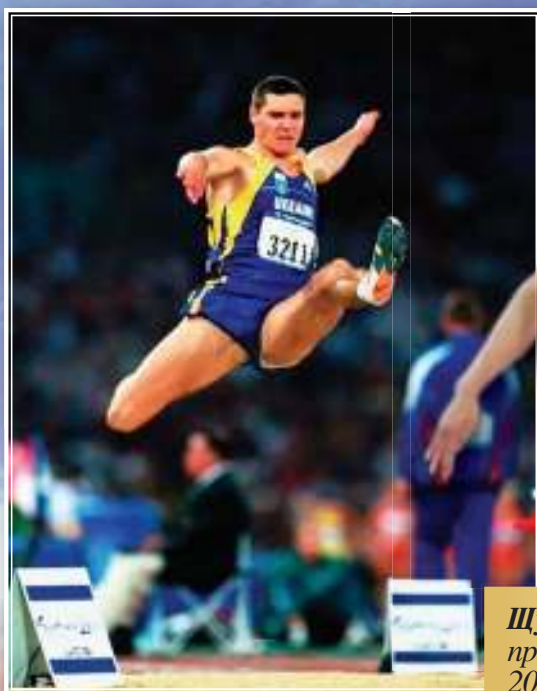

Антонова Олена – бронзовий призер Ігор XXIX Олімпіади 2008 р. у метанні диска

Терещук-Антипова Тетяна – бронзовий призер Ігор XXVIII Олімпіади 2004 р. у бігу на 400 м з бар'єрами

Щуренко Роман – бронзовий призер Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. у стрибках у довжину

Крикун Олександр – бронзовий призер Ігор XXVI Олімпіади 1996 р. у метанні молота

Ярошук Анна, Пігида Наталія, Логвиненко Аліна, Земляк Ольга – бронзові призери Ігор XXX Олімпіади 2012 р. в естафетному бігу 4 x 400 м

Саладуха Ольга – бронзовий призер Ігор XXX Олімпіади 2012 р. у потрійному стрибку

Бондаренко Богдан – бронзовий призер Ігор XXXI Олімпіади 2016 р. у стрибках у висоту

Бризгіна Єлизавета, Повх Олеся, Ремень Марія, Стуй Христина – бронзові призери Ігор XXX Олімпіади 2012 р. в естафетному бігу 4 x 100 м

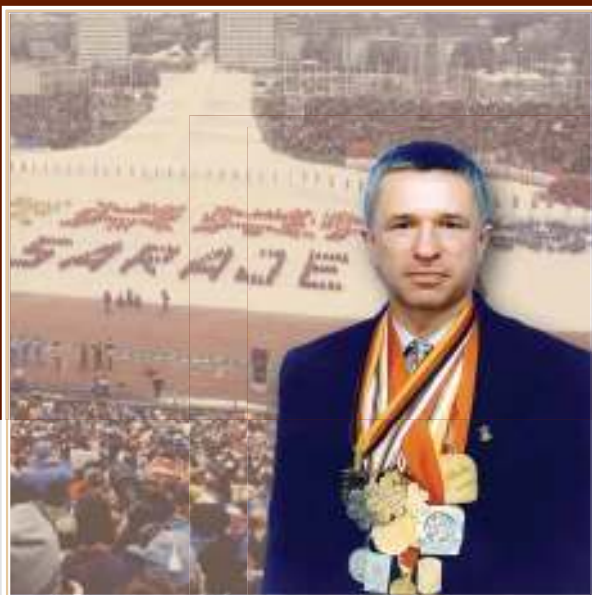
**ЛИЖНИ
ГОНКИ**

Поява лиж була обумовлена потребою людини добувати на полюванні їжу взимку і пересуватися місцевістю, занесеною снігом. Пізніше виникла ідея використовувати лижі у спортивній діяльності.

Уперше змагання з бігу на лижах на швидкість відбулися на території сучасної Норвегії в 1767 р. Потім приклад норвежців підхопили шведи і фіни, пізніше захоплення лижними гонками поширилося і на Центральну Європу. Наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. в багатьох країнах з'явилися національні лижні клуби та стали проводитися спортивні змагання.

До олімпійської програми лижні гонки серед чоловіків увійшли, починаючи з І зимових Олімпійських ігор 1924 р. в Шамоні (Франція). За результатами цих змагань спортсменам було вручено разом з олімпійськими медалями і медалі чемпіонату світу. Перший в історії лижних гонок чемпіонат світу серед жінок було проведено у 1954 р. у Фелуне (Швеція). Дебют жінок на олімпійських трасах відбувся на VI зимових Олімпійських іграх 1952 р. в Осло (Норвегія). На Олімпійських іграх розігрують 12 комплектів нагород: по шість серед чоловіків і серед жінок.

Найвищим олімпійським здобутком для українських лижників у чоловіків стала срібна олімпійська медаль Олександра Батюка, яку він виборов у складі збірної команди СРСР на XIV зимових Олімпійських іграх 1984 р. в Сараєво в естафеті 4 x 10 км.

На території України розвиток лижних гонок розпочався на початку ХХ ст. Перші змагання на першість УРСР з лижних гонок відбулися у 1927 р. Лижні гонки культивуються в багатьох регіонах України.

Розвитком цього виду спорту в нашій країні опікується Федерація лижного спорту України.

Олімпійські здобутки

1984 р. Батюк Олександр

*Батюк Олександр – срібний
призер XIV зимових Олімпійських
ігор 1984 р. в естафеті 4 x 10 км*

ПЛАВАННЯ

Малюнки, виявлені під час археологічних досліджень, свідчать, що люди у Стародавньому Єгипті, Ассирії, Фінікії та в багатьох інших державах уміли плавати за кілька тисячоліть до нашої ери, а відомі їм способи плавання нагадували сучасні вільний стиль і брас. У Стародавній Греції плавання стало одним із засобів виховання молодого покоління.

Розвиток спортивного плавання розпочався наприкінці XIX ст., коли в Англії, Швеції, Німеччині, Угорщині, Франції, Нідерландах, США, Новій Зеландії, Росії, Італії, Австрії стали створюватися перші клуби любителів плавання. Будівництво штучних басейнів сприяло зростанню популярності цього виду спорту.

У 1889 р. у Відні (Австрія) відбулися великі міжнародні змагання за участю спортсменів з кількох європейських країн. У подальшому вони стали проводитися регулярно й отримали назву «першість Європи». Перший чемпіонат Європи відбувся у 1926 р. у Будапешті (Угорщина), перший чемпіонат світу – у 1973 р. в Белграді (Югославія).

До сучасної олімпійської програми плавання увійшло, починаючи з Ігор I Олімпіади 1896 р. в Афінах (Греція). Жінки дебютували на Іграх V Олімпіади 1912 р. у Стокгольмі (Швеція). На Олімпійських іграх розігрують 34 комплекти нагород: по 17 серед чоловіків та серед жінок.

В Україні плавання як вид спорту стало розвиватися на початку XX ст. у Харкові, Києві, Дніпропетровську, Запоріжжі, Севастополі, Маріуполі та інших містах.

Розвитком цього виду спорту в нашій країні опікується Федерація плавання України.

Першим олімпійським здобутком для українського плавання стала срібна медаль Георгія Прокопенка, яку він завоював у складі збірної команди СРСР на Іграх XVIII Олімпіади 1964 р. в Токіо.

Олімпійські здобутки

1964 р. Прокуменщикова Галина

 Прокопенко Георгій

 Дев'ятова Тетяна

1968 р. Громак Юрій,
Немшилов Володимир

1976 р. Раскатов Володимир

 Юрченя Марина

1980 р. Присекін Юрій

 Сидоренко Олександр

 Фесенко Сергій

 Красюк Сергій

 Круглова Олена

 Долгов Володимир

1988 р. Бориславський Олексій,
Ткаченко Володимир

 Лозик Валерій
 Ярощук Вадим

1992 р. Хникін Павло

 Кириченко Ольга

2000 р. Клочкова Яна

 Силантьєв Денис

2004 р. Клочкова Яна

 Сердінов Андрій

Дев'ятова Тетяна –
бронзовий призер
Ігор XVIII Олімпіади
1964 р. у комбінованій
естафеті 4 x 100 м

Прокопенко Георгій – срібний
призер Ігор XVIII Олімпіади 1964 р.
на дистанції 200 м брасом

Прозуменищикова Галина – чемпіонка Ігор XVIII Олімпіади 1964 р. на дистанції 200 м брасом (представляла УРСР). Дворазовий срібний призер Ігор XIX (1968 р.), XX (1972 р.) Олімпіад на дистанції 100 м брасом та дворазовий бронзовий призер Ігор XIX (1968 р.), XX (1972 р.) Олімпіад на дистанції 200 м брасом (представляла РРФСР)

Немилов Володимир – бронзовий
призер Ігор XIX Олімпіади 1968 р. у
комбінованій естафеті 4 x 100 м

Громак Юрій – бронзовий призер
Ігор XIX Олімпіади 1968 р. у
комбінованій естафеті 4 x 100 м

Юрченя Марина – срібний призер Ігор XXI Олімпіади 1976 р. на дистанції 200 м брасом

Раскатов Володимир – срібний призер Ігор XXI Олімпіади 1976 р. у комбінованій естафеті 4 x 200 м та бронзовий призер на дистанції 400 м вільним стилем

Присекін Юрій – чемпіон Ігор XXII Олімпіади 1980 р. у комбінованій естафеті 4 x 100 м

Фесенко Сергій – чемпіон Ігор XXII Олімпіади 1980 р. на дистанції 200 м батерфляєм, срібний призер на дистанції 400 м у комплексному плаванні

Сидоренко Олександр – чемпіон Ігор XXII Олімпіади 1980 р. на дистанції 400 м у комплексному плаванні

Красюк Сергій – чемпіон Ігор XXII Олімпіади 1980 р. в естафеті 4 x 200 м вільним стилем, срібний призер у комбінованій естафеті 4 x 100 м

Долгов Володимир – бронзовий призер Ігор XXII Олімпіади 1980 р. на дистанції 100 м на спині

Круглова Олена – бронзовий призер Ігор XXII Олімпіади 1980 р. у комбінованій естафеті 4 x 100 м

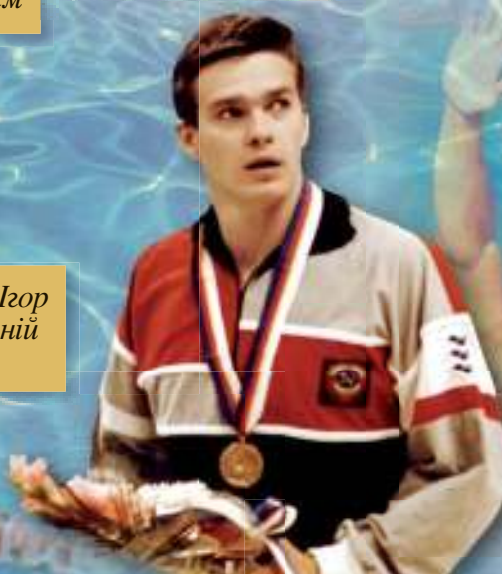

Ткаченко Володимир – срібний призер Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. в естафеті 4 x 100 м вільним стилем

Бориславський Олексій – срібний призер Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. в естафеті 4 x 100 м вільним стилем

Лозик Валерій – бронзовий призер Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. у комбінованій естафеті 4 x 100 м

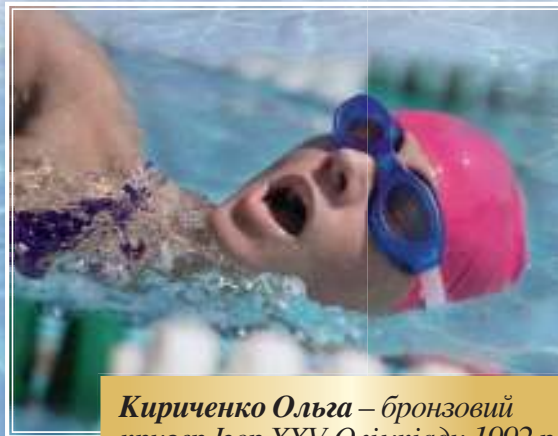

Ярошук Вадим – бронзовий призер Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. у комбінованій естафеті 4 x 100 м та бронзовий призер на дистанції 200 м в комплексному плаванні

Хникін Павло – срібний призер Ігор XXV Олімпіади 1992 р. в естафеті 4 x 100 м вільним стилем та срібний призер у комбінованій естафеті 4 x 100 м

Кириченко Ольга – бронзовий призер Ігор XXV Олімпіади 1992 р. у комбінованій естафеті 4 x 100 м

Силантьєв Денис – срібний призер Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. на дистанції 200 м батерфляєм

Сердінов Андрій – бронзовий призер Ігор XXVIII Олімпіади 2004 р. на дистанції 100 м батерфляєм

Клочкова Яна – чотириразова олімпійська чемпіонка (2000 р. – 2, 2004 р. – 2) на дистанції 200 м та 400 м у комплексному плаванні, срібний призер Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. на дистанції 800 м вільним стилем

СТРИБКИ НА БАТУТІ

Прообразом стрибків на батуті вважають забави корінних народів Півночі. За батут вони використовували розтягнуті еластичні шкури тварин, зокрема моржів. В середині XIX ст. нова розвага потрапила до Європи. Її відразу взяли «на озброєння» циркові артисти.

Стрибки на батуті як вид спорту стали розвиватися у 1926 р. і зобов'язані цим американцям Джорджу Ніссену та Ларрі Грисволду, які сконструювали відповідні снаряди.

Перші офіційні змагання зі стрибків на батуті пройшли в США у 1948 р. Поступово новий вид спорту почав пробивати собі дорогу і в Старому Світі. Найактивнішими його пропагандистами були британці. У 1958–1959 рр. в Швейцарії, Шотландії, Англії, ФРН та інших країнах відбулися національні першості.

Перший чемпіонат світу пройшов у 1964 р. в Лондоні (Велика Британія). Чемпіонати Європи проводять, починаючи з 1969 р. (Париж, Франція).

До сучасної олімпійської програми стрибки на батуті увійшли, починаючи з Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. в Сіднеї (Австралія). На Олімпійських іграх розігрують два комплекти нагород: по одному серед чоловіків і серед жінок.

В Україні стрибки на батуті стали розвиватися у 1970-х роках в Миколаєві, Дніпропетровську, Харкові, Києві і були однією з дисциплін спортивної акробатики, а з 1998 р. стали окремим видом спорту.

Розвитком цього виду спорту в нашій країні опікується Українська федерація гімнастики.

Першим олімпійським здобутком для України в цьому виді спорту стала срібна медаль, яку виборола Оксана Цигульова на Іграх XXVII Олімпіади в Сіднеї.

Олімпійські здобутки

2000 р. Цигульова Оксана

2004 р. Нікітін Юрій

Цигульова Оксана – срібний призер Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. у стрибках на батуті в особистій першості

Нікітін Юрій – чемпіон Ігор XXVIII Олімпіади 2004 р. у стрибках на батуті в особистій першості

**СТРИБКИ
У ВОДУ**

Пам'ятки старовини свідчать про те, що стрибки у воду зі скель, рифів, кораблів були відомі ще в далекому минулому. У другій половині XIX ст. «хімерне пірнання», як називали стрибки в воду, набуло великого поширення в багатьох країнах. У Німеччині більшою популярністю користувалися стрибки у воду з трампліна, а в Швеції – з вишки.

Перші сучасні міжнародні змагання зі стрибків у воду відбулися у 1880-х роках у Великій Британії. Перші змагання європейських стрибунів у воду датуються 1890 р., проте офіційні чемпіонати Європи стали проводити, починаючи з 2009 р. (Турин, Італія). З 1973 р. (Белград, Югославія) змагання зі стрибків у воду стали складовою програм чемпіонатів світу з водних видів спорту.

До олімпійської програми стрибки у воду ввійшли, починаючи з Ігор III Олімпіади 1904 р. в Сент-Луїсі (США). Жінки дебютували на Іграх V Олімпіади 1912 р. у Стокгольмі (Швеція). На Олімпійських іграх розігрують вісім комплектів нагород – по чотири серед чоловіків і серед жінок: у стрибках у воду з трампліна, стрибках з вишки, синхронних стрибках з вишки, синхронних стрибках з трампліна.

В Україні стрибки у воду стали розвиватися на початку 1950-х років у Львові, Києві, Запоріжжі, Дніпропетровську, Одесі, Миколаєві, а згодом у Маріуполі та Кривому Розі.

Розвитком цього виду спорту в нашій країні опікується Федерація України зі стрибків у воду.

Першим олімпійським здобутком для України в цьому виді спорту стала бронзова медаль, яку вибороли Олена Жупіна та Анна Сорокіна на Іграх XXVII Олімпіади в Сіднеї.

Олімпійські здобутки

2000 р. Жупіна Олена,
Сорокіна Анна

2008 р. Кваша Ілля,
Пригоров Олексій

Кваша Ілля та Пригоров Олексій – бронзові призери Ігор XXIX Олімпіади 2008 р. у синхронних стрибках із триметрового трампліна

Жупіна Олена та Сорокіна Анна – бронзові призери Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. у синхронних стрибках із триметрового трампліна

СТРІЛЬБА КУЛЬОВА

Стрілецький спорт – один із найдавніших прикладних видів спорту. Він бере початок від змагань у стрільбі з лука та арбалета. З появою в середині XIV ст. вогнепальної зброї почалися змагання зі стрільби з гладкоствольних рушниць, а створення нарізної зброї зумовило розвиток стрільби кульової.

Перші змагання зі стрільби кульової відбулися у Швейцарії в 1824 р., пізніше – у Бельгії, Франції, Німеччині, Греції, Італії та інших країнах Європи. Згодом стрільба кульова набула поширення і в США.

Чемпіонати світу зі стрільби кульової серед чоловіків стали проводити, починаючи з 1897 р. (Ліон, Франція), серед жінок – з 1958 р. (Москва, СРСР).

Перший чемпіонат Європи зі стрільби кульової серед чоловіків було проведено в 1955 р. в Бухаресті (Румунія), серед жінок – у 1957 р. в Белграді (Югославія).

До сучасної олімпійської програми стрільба кульова увійшла, починаючи з Ігор I Олімпіади 1896 р. в Афінах (Греція). Жінки дебютували на Іграх XIX Олімпіади 1968 р. в Мехіко (Мексика). На Олімпійських іграх розігрують десять комплектів нагород: шість серед чоловіків і чотири серед жінок.

В Україні стрілецький спорт почав набувати популярності на початку 1920-х років у Харкові, Запоріжжі, Львові.

Розвитком цього виду спорту в нашій країні опікується Федерація стрільби України.

Першим олімпійським здобутком для української стрільби кульової стала золота олімпійська медаль Віталія Романенка, яку він завоював у складі збірної команди СРСР на Іграх XVI Олімпіади 1956 р. в Мельбурні.

Олімпійські здобутки

1956 р. Романенко Віталій

1972 р. Железняк Яків

 Мельник Борис

1988 р. Авраменко Геннадій

2004 р. Костевич Олена

2008 р. Айвазян Артур

 Петрів Олександр

 Сухоруков Юрій

2012 р. Костевич Олена

2016 р. Куліш Сергій

Романенко Віталій – чемпіон Ігор XVI Олімпіади 1956 р. зі стрільби кульової по рухомій мішені «Олень, що біжить»

Мельник Борис – срібний призер Ігор XX Олімпіади 1972 р. у стрільбі з довільної гвинтівки з трьох положень «лежачи», «з коліна», «стоячи» з 300 м

Авраменко Геннадій – бронзовий призер Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. у стрільбі з гвинтівки по мішені «Кабан, що біжить» з 50 м

Железняк Яків – чемпіон Ігор XX Олімпіади 1972 р. у стрільбі з гвинтівки по мішені «Кабан, що біжить» з 50 м

***Айвазян Артур** – чемпіон Ігор XXIX Олімпіади 2008 р. зі стрільби кульової з малокаліберної гвинтівки, положення «лежачи» з 50 м*

***Костевич Олена** – чемпіонка Ігор XXVIII Олімпіади 2004 р. у стрільбі з пневматичного пістолета на 10 м, дворазовий бронзовий призер Ігор XXX Олімпіади 2012 р. у стрільбі з пневматичного пістолета з 10 м та з малокаліберного з 25 м*

Петрів Олександр –
чемпіон Ігор XXIX Олімпіади
2008 р. зі швидкісної
стрільби з пістолета з 25 м

Сухоруков Юрій – срібний призер
Ігор XXIX Олімпіади 2008 р. у
стрільбі з малокаліберної гвинтівки
з трьох положень «лежачи», «з
коліна», «стоячи» з 50 м

Куліш Сергій – срібний призер Ігор
XXXI Олімпіади 2016 р. у стрільбі з
пневматичної гвинтівки з 10 м

СТРІЛЬБА З ЛУКА

Мистецтво стріляти з лука виникло в епоху пізнього палеоліту. Найстаріші знахідки, пов'язані зі стрільбою з лука, датуються VIII–IX ст. до н. е. Історично стрільбу з лука використовували для полювання і бойових дій.

Стрільба з лука як вид спорту почала розвиватися наприкінці XIX – на початку XX ст.

Перший чемпіонат світу з цього виду спорту відбувся у 1931 р. у Львові (на той час територія Польщі). Цікаво, що одним із перших чемпіонів світу зі стрільби з лука був Мирон Труш (Париж, 1937 р.), старший син українського художника Івана Труша. Чемпіонати Європи зі стрільби з лука проводять, починаючи з 1968 р. (Ройтте, Австрія).

До сучасної олімпійської програми стрільба з лука увійшла, починаючи з Ігор II Олімпіади 1900 р. в Парижі (Франція). Жінки дебютували на Іграх III Олімпіади 1904 р. у Сент-Луїсі (США). Склалося так, що цей вид спорту був відсутній в олімпійській програмі майже півстоліття. Змагання лучників в олімпійській програмі були відновлені лише на Іграх XX Олімпіади 1972 р. в Мюнхені (Німеччина). На Олімпійських іграх розігрують чотири комплекти нагород: по два в індивідуальних та командних змаганнях серед чоловіків і серед жінок.

Піонером розвитку стрільби з лука в Україні вважають львів'янина Миколу Олександровича Калініченка. Цей вид спорту набув розвитку у Львівській, Харківській, Сумській, Чернівецькій, Рівненській, Херсонській, Одеській, Київській, Чернігівській, Дніпропетровській, Запорізькій, Житомирській областях та у м. Києві.

Розвитком цього виду спорту в нашій країні опікується Федерація стрільби з лука України.

Першим олімпійським здобутком для української стрільби з лука стала срібна медаль Валентини Ковпан, яку вона завоювала на Іграх XXI Олімпіади 1976 р. в Монреалі.

Олімпійські здобутки

1976 р. Ковпан Валентина

1996 р. Садовнича Олена

2000 р. Бурдейна Наталія,
Садовнича Олена,
Сердюк Катерина

2004 р. Грачов Дмитро,
Рубан Віктор,
Сердюк Олександр

2008 р. Рубан Віктор

Садовнича Олена – срібний призер Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. зі стрільби з лука у командних змаганнях, бронзовий призер Ігор XXVI Олімпіади 1996 р. в особистій першості

Бурдейна Наталія – срібний призер Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. зі стрільби з лука у командних змаганнях

Сердюк Катерина – срібний призер Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. зі стрільби з лука у командних змаганнях

Рубан Віктор, Грачов Дмитро, Сердюк Олександр – бронзові призери Ігор XXVIII Олімпіади 2004 р. зі стрільби з лука у командних змаганнях

Рубан Віктор – чемпіон Ігор XXIX Олімпіади 2008 р. зі стрільби з лука в особистій першості, бронзовий призер Ігор XXVIII Олімпіади 2004 р. у командних змаганнях

СТРІЛЬБА СТЕНДОВА

Започаткування стрільби стендової слід шукати у змаганнях мисливців, які стріляли по птахів із мисливських рушниць. Такі змагання проходили в Європі вже у Середні віки. Вони стали передвісниками появи стрільби стендової, що набула розвитку в XIX ст. Спочатку на змаганнях, у тому числі і на Олімпійських іграх, стрільба велася по голубах. Потім голубів замінили тарілочками.

Розвиток стрільби стендової як виду спорту відносять до 1824 р., коли в Швейцарії відбувся перший чемпіонат країни. У середині XIX ст. подібні національні конкурси стали проводити і в інших європейських країнах, а також у США.

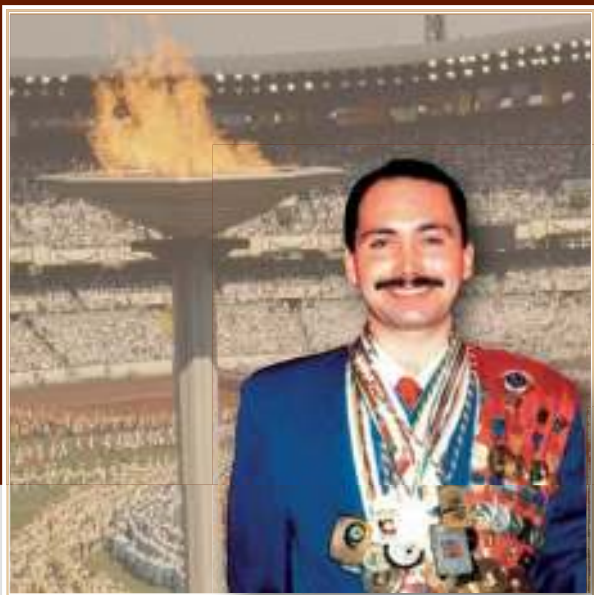
Перший чемпіонат світу зі стрільби стендової серед чоловіків відбувся у 1929 р. у Стокгольмі (Швеція). Чемпіонати світу серед жінок проводять, починаючи з 1962 р. (Каїр, ОАР). Чемпіонати Європи серед чоловіків беруть свій відлік від 1956 р. (Сан-Себастьян, Іспанія), а серед жінок – від 1961 р. (Берн, Швейцарія).

До сучасної олімпійської програми стрільба стендова увійшла, починаючи з Ігор II Олімпіади 1900 р. у Парижі (Франція). Змагання жінок уперше відбулися на Іграх XXVI Олімпіади 1996 р. в Атланті (США). На Олімпійських іграх розігрують п'ять комплектів нагород: три серед чоловіків і два серед жінок.

В Україні стендова стрільба культивується у Дніпропетровській, Вінницькій, Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Львівській, Миколаївській, Одеській, Сумській, Харківській, Чернівецькій, Чернігівській областях та в м. Києві.

Розвитком стрільби стендової в нашій країні опікується Федерація стрільби України.

Першим олімпійським здобутком для української стрільби стендової стала золота медаль Дмитра Монакова, яку він отримав на Іграх XXIV Олімпіади 1988 р. в Сеулі на траншейному стенді.

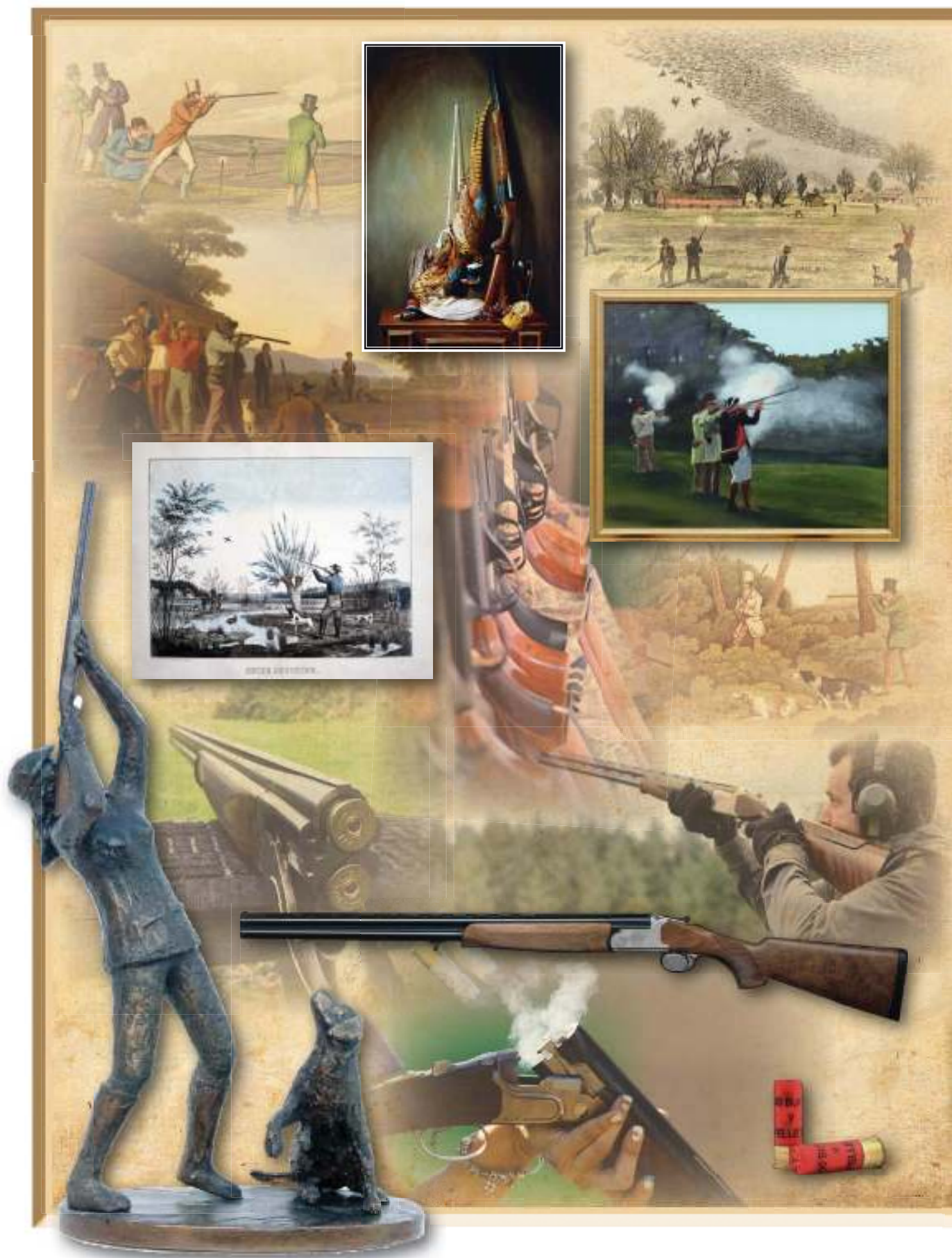

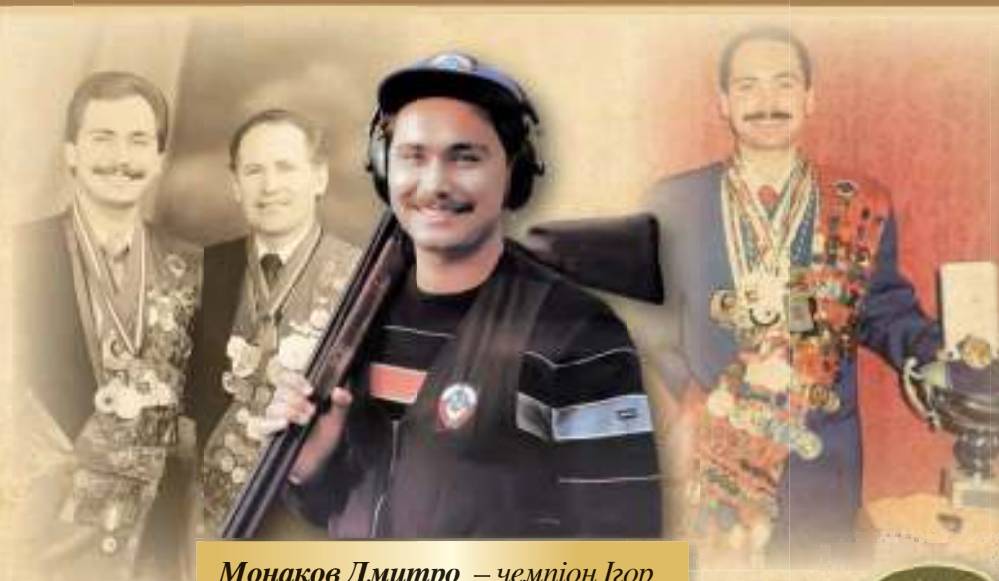
Олімпійські здобутки

1988 р. Монаков Дмитро

2000 р. Мільчев Микола

Монаков Дмитро – чемпіон Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. зі стрільби стенової (траншейний стенд)

Мільчев Микола – чемпіон Ігор XXVII Олімпіади 2000 р. зі стрільби стенової (круглий стенд)

СУЧАСНЕ П'ЯТИБОРСТВО

Уперше змагання з сучасного п'ятиборства почали проводити у другій половині XIX ст. у Швеції. Потім і в інших країнах стали популярними змагання з офіцерського п'ятиборства – спортивного комплексу, що складався з дисциплін, які демонстрували бойову підготовку офіцера того часу (верхова їзда, фехтування, стрільба, плавання, біг). До 1948 р. до участі у змаганнях допускали тільки офіцерів. Свою сучасну назву комплекс отримав у 1948 р.

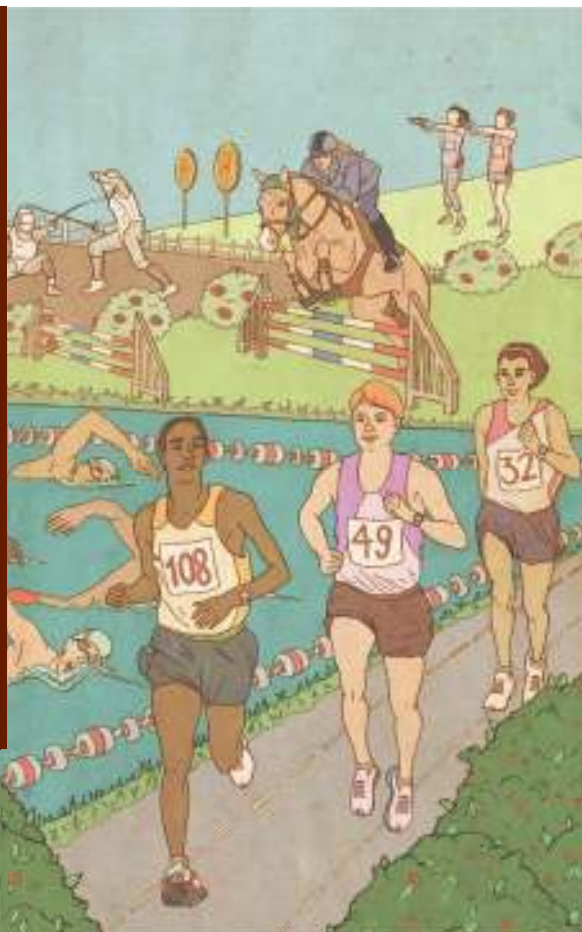
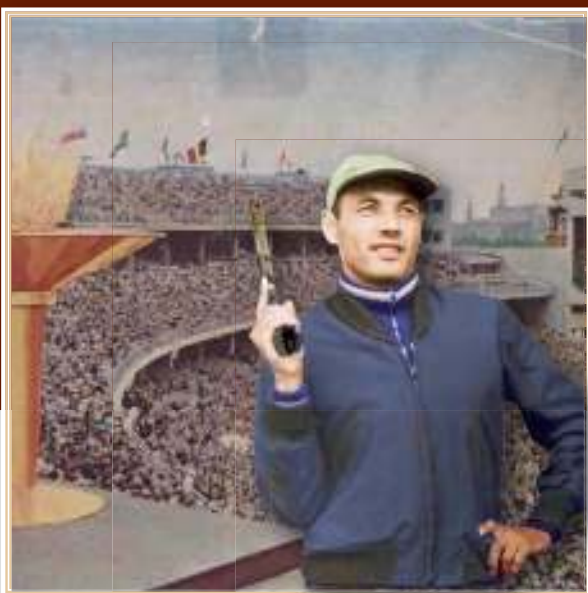
Перший офіційний чемпіонат світу серед чоловіків відбувся в 1949 р. у Стокгольмі (Швеція), а серед жінок – у 1981 р. в Лондоні (Велика Британія). У 1987 р. у Берліні (Німеччина) відбувся перший чемпіонат Європи серед чоловіків, у 1989 р. (Модена, Італія) – серед жінок.

До олімпійської програми сучасне п'ятиборство увійшло, починаючи з Ігор V Олімпіади 1912 р. в Стокгольмі (Швеція). Жінки дебютували на Іграх XXVII Олімпіади 2000 р. у Сіднеї (Австралія). На Олімпійських іграх розігрують два комплекти нагород: по одному серед чоловіків і серед жінок.

В Україні сучасне п'ятиборство почало розвиватися у 1950-х роках у Львові та Києві, а згодом у Донецьку, Дніпропетровську, Луганську, Харкові та Житомирі.

Розвитком цього виду спорту в нашої країні опікується Федерація сучасного п'ятиборства України.

Першим олімпійським здобутком для українського сучасного п'ятиборства стала золота олімпійська медаль Івана Дерюгіна, яку він завоював у складі збірної команди СРСР на Іграх XVI Олімпіади 1956 р. в Мельбурні.

Олімпійські здобутки

1956 р. Дерюгін Іван

1968 р. Ледньов Павло,
Онищенко Борис
 Ледньов Павло

1972 р. Ледньов Павло,
Онищенко Борис
 Онищенко Борис
 Ледньов Павло

1976 р. Ледньов Павло

1980 р. Ледньов Павло

2016 р. Тимощенко Павло

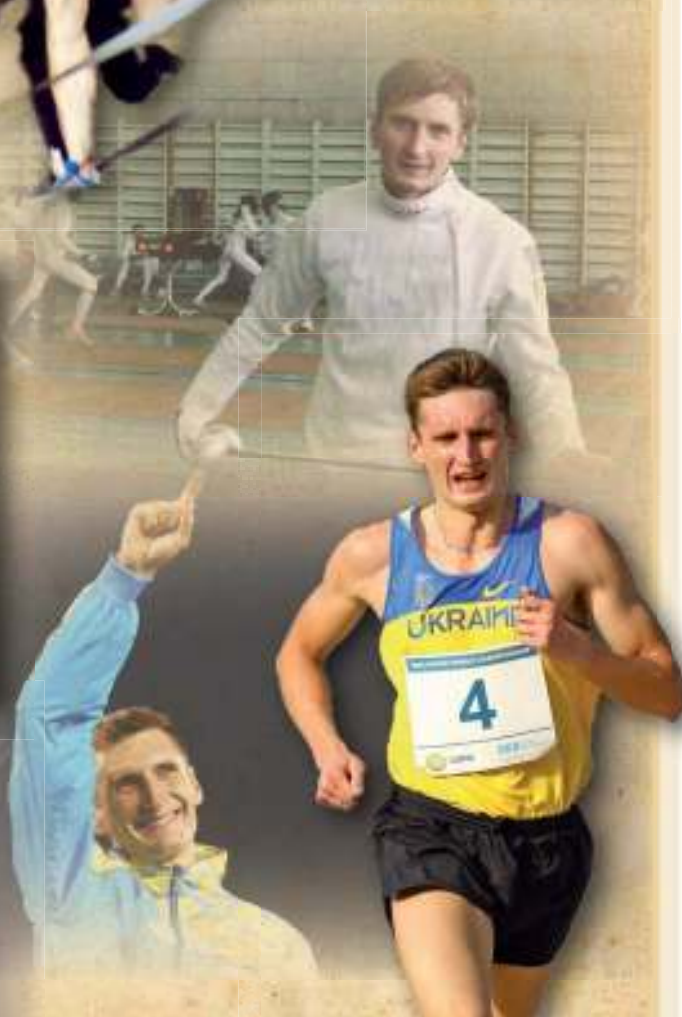
Дерюгін Іван – чемпіон Ігор XVI Олімпіади 1956 р. з сучасного п'ятиборства у командній першості

Онищенко Борис – чемпіон Ігор XX Олімпіади 1972 р. з сучасного п'ятиборства у командній першості, срібний призер Ігор XIX Олімпіади 1968 р. у командній першості та Ігор XX Олімпіади 1972 р. в особистій першості

Ледньов Павло – чемпіон Ігор XX (1972 р.), XXII (1980 р.) Олімпіад з сучасного п'ятиборства у командній першості, срібний призер Ігор XIX Олімпіади 1968 р. у командній першості та Ігор XXI Олімпіади 1976 р. в особистій першості, бронзовий призер Ігор XIX (1968 р.), XX (1972 р.) та XXII (1980 р.) Олімпіад в особистій першості

Тимошенко Павло – срібний призер Ігор XXXI Олімпіади 2016 р. з сучасного п'ятиборства в особистій першості

ФЕХТУВАННЯ

Історія фехтування – володіння різними видами холодної зброї – сягає у глибину віків. Воно було відоме у Стародавній Індії та Єгипті, Японії та Китаї, як видовищне мистецтво набуло поширення у Стародавній Греції і Римській імперії. У Середні віки фехтування вважалося однією із «семи благородних пристрастей» лицаря. У XVI–XVII ст. центром фехтування стає Іспанія, Італія, потім Франція, де високим мистецтвом володіння клинком славилися мушкетери короля.

Як вид спорту фехтування почало формуватися у XIX ст. Найбільш активний розвиток воно отримало у Франції, Італії, Австро-Угорщині та Німеччині.

Чемпіонати світу з фехтування на шпагах проводяться, починаючи з 1921 р. (Париж, Франція), на шаблях – з 1922 р. (Париж, Франція та Остенде, Бельгія), на рапірах – з 1926 р. (Будапешт, Угорщина та Остенде, Бельгія). Жінки-рапіристки вперше змагалися за звання чемпіонки світу у 1929 р. (Неаполь, Італія). У 1989 р. (Денвер, США) до програми світової першості увійшло фехтування на шпагах серед жінок, а у 1999 р. (Сеул, Республіка Корея) – змагання шаблісток.

Перший чемпіонат Європи з фехтування було проведено у 1921 р. в Парижі (Франція).

До сучасної олімпійської програми фехтування на шпагах увійшло, починаючи з Ігор I Олімпіади 1896 р. в Афінах (Греція). Жінки дебютували на Іграх VII Олімпіади 1924 р. в Парижі (Франція). На Олімпійських іграх у змаганнях з фехтування розігрують десять комплектів нагород: по п'ять серед чоловіків і серед жінок.

Перші згадки про зародження спортивного фехтування на території України відносять до початку XIX ст. Центрами розвитку фехтування на початку XX ст. стають Харків, Львів, Одеса та Київ.

Розвитком фехтування в нашій країні опікується Федерація фехтування України.

Першим олімпійським здобутком для українських фехтувальників стала бронзова олімпійська медаль Євгена Череповського, яку він виборов у складі збірної команди СРСР на Іграх XVI Олімпіади 1956 р. в Мельбурні.

Олімпійські здобутки

1956 р. Череповський Євген

1964 р. Крисс Григорій

1968 р. Сидяк Віктор

 Крисс Григорій

 Вітебський Йосип

 Пуятин Віктор,
Станкович Василь

1972 р. Пуятин Віктор,
Станкович Василь

 Крисс Григорій,
Парамонов Сергій

1980 р.   Смирнов Володимир

1988 р. Міндергасов Сергій,
Погосов Георгій
 Тишко Михайло

1992 р. Гутцайт Вадим,
Погосов Георгій
 Голубицький Сергій
 Кравчук Сергій

2004 р. Третьак Владислав

2008 р. Жовнір Ольга,
Пундик Галина,
Харлан Ольга,
Хомрова Олена

2012 р. Шемякіна Яна
 Харлан Ольга

2016 р. Харлан Ольга
 Вороніна Олена,
Комащук Аліна,
Кравацька Олена

Вітебський Йосип – срібний призер Ігор XVIII Олімпіади 1964 р. з фехтування на шпагах у командних змаганнях

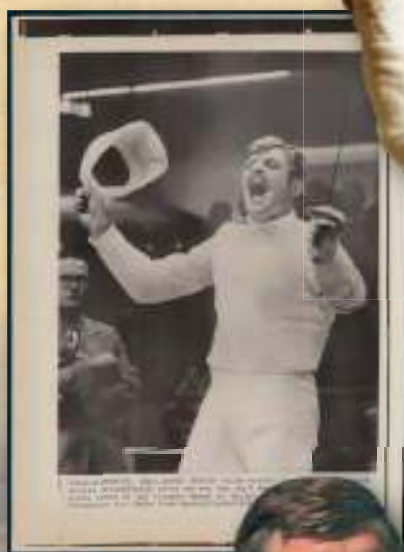
Путятин Віктор – срібний призер Ігор XIX (1968 р.) та XX (1972 р.) Олімпіад з фехтування на рапірах у командних змаганнях

Станкович Василь – срібний призер Ігор XIX (1968 р.) та XX (1972 р.) Олімпіад з фехтування на рапірах у командних змаганнях

Парамонов Сергій – бронзовий призер Ігор XX Олімпіади 1972 р. з фехтування на шпагах у командних змаганнях

Крисс Григорій – чемпіон Ігор XVIII Олімпіади 1964 р. з фехтування на шпагах в особистих змаганнях, срібний призер Ігор XIX Олімпіади 1968 р. в особистих та командних змаганнях, бронзовий призер Ігор XX Олімпіади 1972 р. у командних змаганнях

Сидяк Віктор – чемпіон Ігор XIX Олімпіади 1968 р. з фехтування на шаблях у командних змаганнях (представляв УРСР), Ігор XX Олімпіади 1972 р. в особистих змаганнях та срібний призер Ігор у командних змаганнях (представляв БРСР)

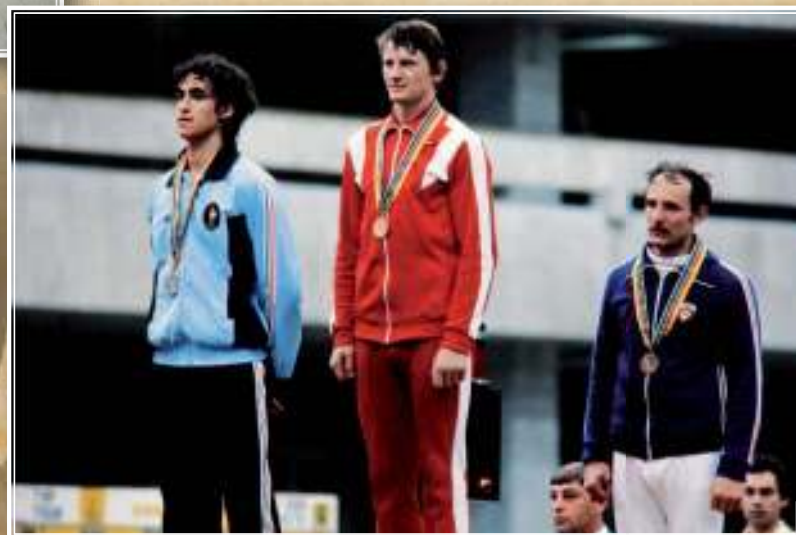
Міндергасов Сергій – срібний призер Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. з фехтування на шаблях у командних змаганнях

Тишко Михайло – бронзовий призер Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. з фехтування на шпагах у командних змаганнях

***Смирнов Владимир** – чемпіон Ігор XXII Олімпіади 1980 р. з фехтування на рапірах в особистій першості, срібний призер у командних змаганнях та бронзовий призер з фехтування на шпагах у командних змаганнях*

Кравчук Сергій – бронзовий призер Ігор XXV Олімпіади 1992 р. з фехтування на шпагах у командних змаганнях

Погосов Георгій – чемпіон Ігор XXV Олімпіади 1992 р. з фехтування на шаблях у командних змаганнях, срібний призер Ігор XXIV Олімпіади 1988 р. у командних змаганнях

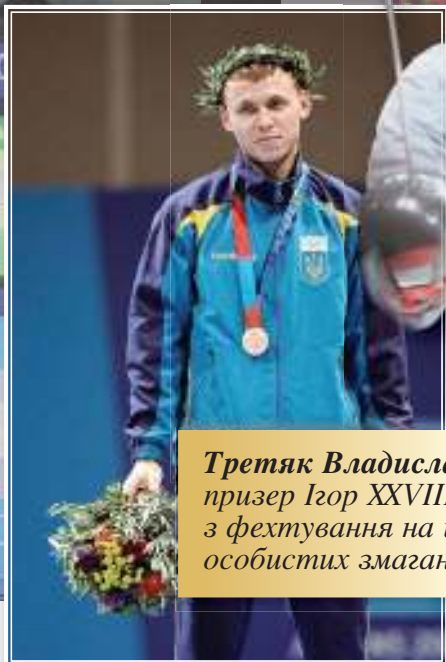

Голубицький Сергій – срібний призер Ігор XXV Олімпіади 1992 р. з фехтування на рапірах в особистих змаганнях

***Гутцайт Вадим** – чемпіон Ігор XXV Олімпіади 1992 р. з фехтування на шаблях у командних змаганнях*

***Третяк Владислав** – бронзовий призер Ігор XXVIII Олімпіади 2004 р. з фехтування на шаблях в особистих змаганнях*

*Жовнір Ольга, Харлан Ольга,
Пундик Галина, Хомрова
Олена – чемпіонки Ігор
XXIX Олімпіади 2008 р.
з фехтування на шаблях у
командних змаганнях*

Хомрова Олена

Жовнір Ольга

Пундик Галина

*Харлан Ольга – чемпіонка Ігор XXIX Олімпіади
2008 р. з фехтування на шаблях у командних
змаганнях, срібний (в командних змаганнях) і
бронзовий (в індивідуальній першості) призер
Ігор XXXI Олімпіади 2016 р., бронзовий призер
Ігор XXX Олімпіади 2012 р. в індивідуальних
змаганнях з фехтування на шаблях*

Шем'якіна Яна – чемпіонка Ігор XXX Олімпіади 2012 р. з фехтування на шпагах в особистій першості

Комащук Аліна

Вороніна Олена

Кравацька Олена

Харлан Ольга, Комащук Аліна, Кравацька Олена, Вороніна Олена – срібні призери Ігор XXXI Олімпіади 2016 р. з фехтування на шаблях у командній першості

**ФІГУРНЕ КАТАННЯ
НА КОВЗАНАХ**

Витоки катання на ковзанах сягають у далеке минуле – кінець IV – початок I тисячоліття до н. е. Свідченням цього є знайдені археологами ковзани, виготовлені з кістки.

Своїм народженням фігурне катання на ковзанах як вид спорту забор'язане Голландії, де у XII–XIV ст. стали виготовляти ковзани із заліза. Спочатку це були змагання у майстерності викреслювати різноманітні фігури на льоду.

У середині XVIII ст. в Единбурзі (Велика Британія) стали організовувати перші клуби любителів цього виду спорту. Згодом фігурне катання набуло популярності в інших країнах, а 1871 р. було визнане як вид спорту.

Перший чемпіонат світу з фігурного катання відбувся у 1896 р. в Санкт-Петербурзі (Росія), чемпіонати Європи ведуть відлік з 1891 р. (Гамбург, Німеччина).

До сучасної олімпійської програми фігурне катання на ковзанах увійшло, починаючи з Ігор IV Олімпіади 1908 р. в Лондоні (Велика Британія), до програми зимових Олімпійських ігор – з I зимових Олімпійських ігор 1924 р. в Шамоні (Франція). На Олімпійських іграх розігрують п'ять комплектів нагород: по одному у чоловіків і жінок, парному катанні, танцях на льоду та командних змаганнях.

В Україні цей вид спорту став стрімко розвиватися у 1950–1960-х роках у Києві, Харкові та Одесі.

Розвитком цього виду спорту в нашій країні опікується Українська федерація фігурного катання на ковзанах.

Першим олімпійським здобутком для українського фігурного катання на ковзанах стала бронзова олімпійська медаль Віктора Петренка, яку він виборов на XVI зимових Олімпійських іграх 1988 р. в Калгарі.

Олімпійські здобутки

1988 р. Петренко Віктор

1992 р. Петренко Віктор

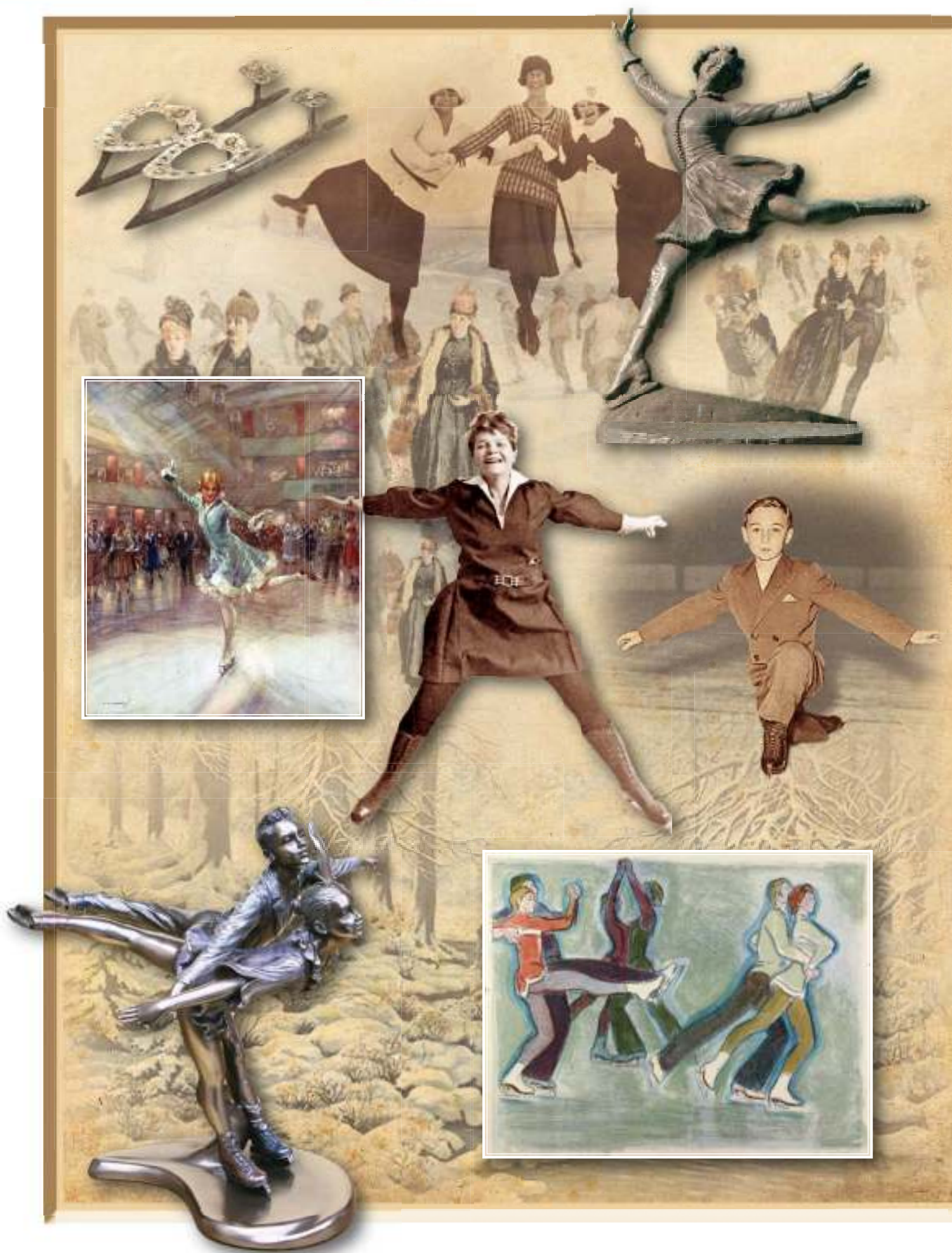
1994 р. Баюл Оксана

2006 р. Грушина Олена
та Гончаров Руслан

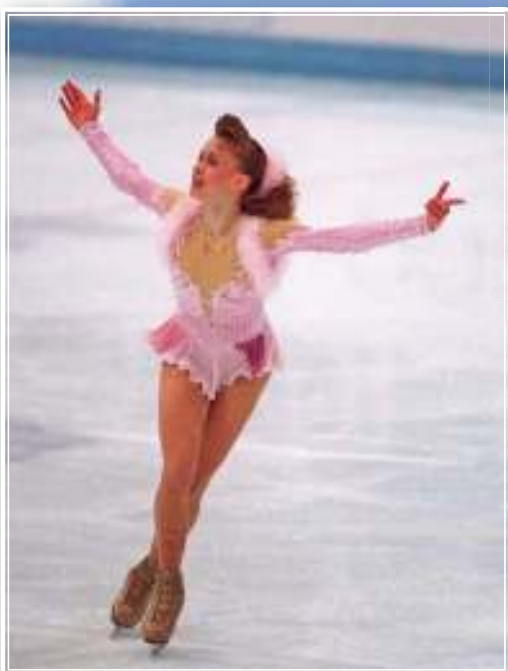

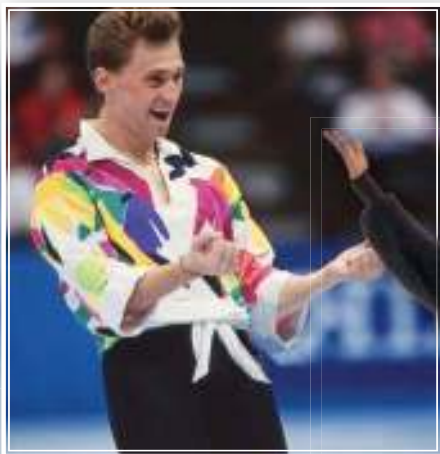

Баюл Оксана – чемпіонка XVII зимових Олімпійських ігор 1994 р. з фігурного катання на ковзанах (одиначне катання серед жінок)

XVII ЗИМОВІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ • ЛІПЛЕХАММЕР-1994
ВЕРШИЙ КОМАНДНИЙ ВИСТУП НАЦІОНАЛЬНОЇ ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ
ЗОЛОТА БРОНЗОВА
МЕДАЛІ

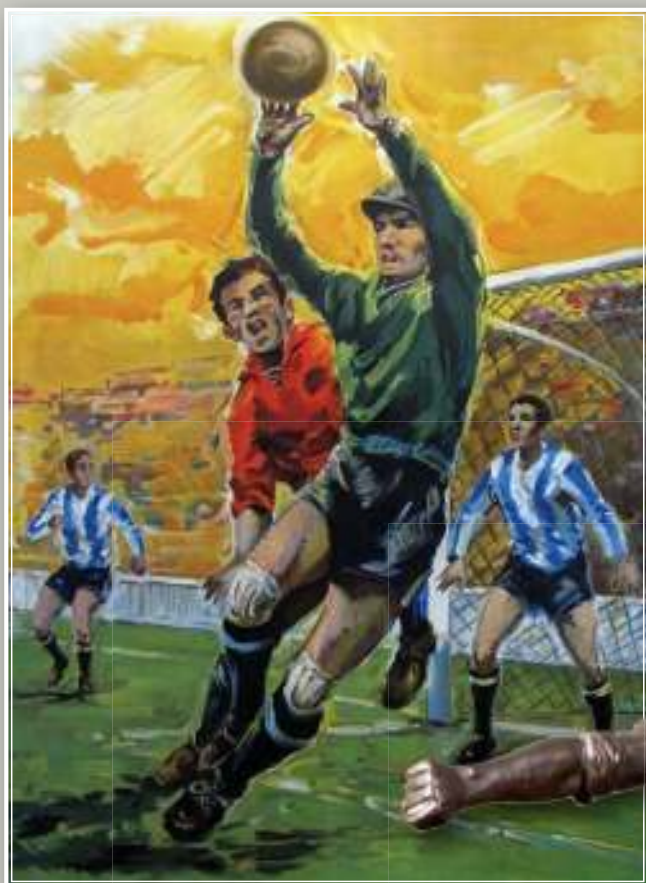

Петренко Віктор – чемпіон XVI зимових Олімпійських ігор 1992 р. з фігурного катання на ковзанах, бронзовий призер XV зимових Олімпійських ігор 1988 р. (одиначне катання серед чоловіків)

Грушина Олена, Гончаров Руслан – бронзові призери XX зимових Олімпійських ігор 2006 р. (танці на льоду)

ФУТБОЛ

Ігри, схожі на сучасний футбол, існували у різних народів з давніх часів. Одними із претендентів на головний прообраз футболу є стародавні китайці, які грали у чжу-чу, давні римляни та греки, улюбленою грою яких був гарпастум, середньовічні італійці, у яких популярною була гра кальчо. Проте сучасний футбол своїм народженням зобов'язаний Англії, де у 1863 р. було розроблено перші правила цієї гри. Наприкінці XIX – на початку XX ст. завдяки британським морякам футбол потрапив у численні портові міста світу, а звідти поширився на території Європи, Латинської Америки, Африки, Азії.

Перший чемпіонат світу з футболу серед чоловіків відбувся у 1930 р. в Монтевідео (Уругвай), серед жінок – у 1991 р. в Гуанджоу (Китай).

Чемпіонати Європи серед чоловіків проводять з 1960 р. (Париж, Франція). До 1968 р. вони мали назву «Кубок європейських націй». Жінки долучилися до континентальної першості у 1984 р. (Гетеборг, Швеція та Лутон, Велика Британія).

До сучасної олімпійської програми футбол увійшов, починаючи з Ігор II Олімпіади 1900 р. у Парижі (Франція). Жінки дебютували на Іграх XXVI Олімпіади 1996 р. в Атланті (США).

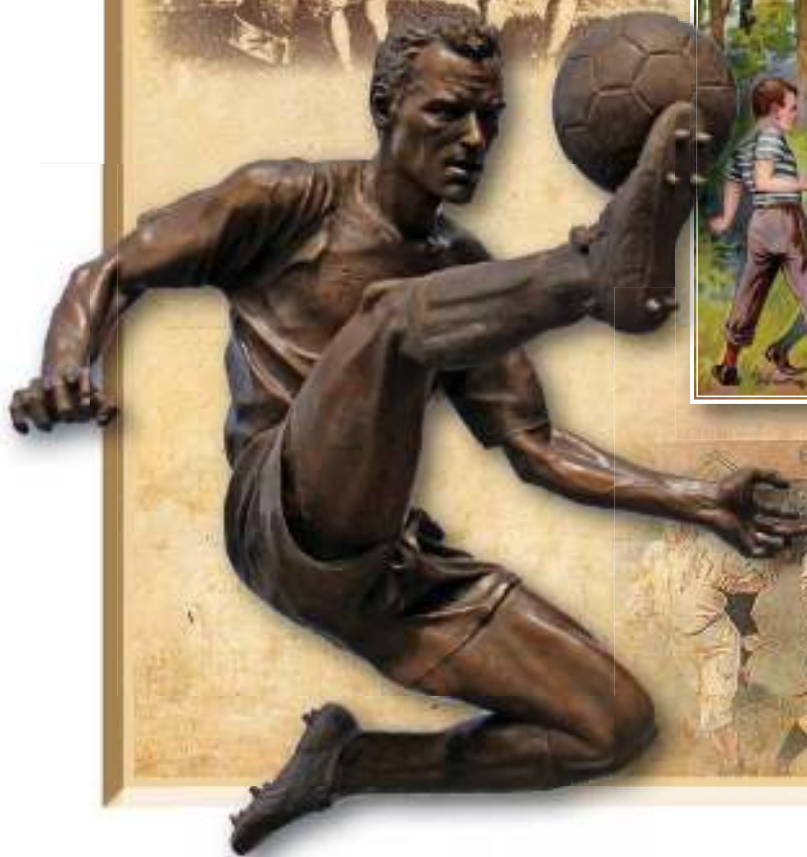
На теренах України футбол почав розвиватися наприкінці XIX – на початку XX ст. Осередками футбольного життя були великі міста: Одеса, Київ, Дніпро, Донецьк.

На Олімпійських іграх розігрують два комплекти нагород: по одному серед чоловіків і серед жінок.

Розвитком футболу в нашій країні опікується Федерація футболу України.

Першим олімпійським здобутком для українського футболу стала бронзова медаль, яку вибороли Олег Блохін, Юрій Єлисеєв, Віктор Колотов, Анатолій Куксов, Володимир Онищенко, Євген Рудаков та В'ячеслав Семенов у складі збірної команди СРСР на Іграх XX Олімпіади 1972 р. в Мюнхені.

Олімпійські здобутки

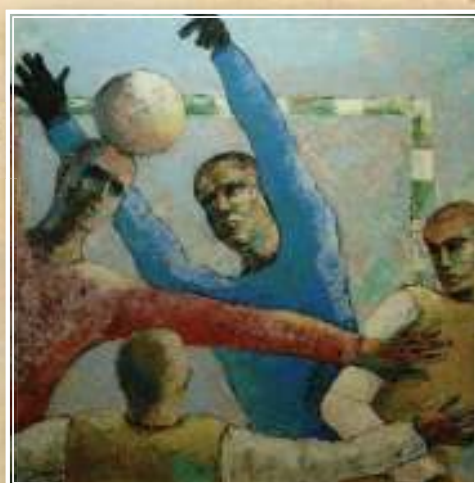
1972 р. Блохін Олег,
Єлисеєв Юрій,
Колотов Віктор,
Куксов Анатолій,
Онищенко Володимир,
Рудаков Євген,
Семенов В'ячеслав

1976 р. Буряк Леонід,
Блохін Олег,
Веремєєв Володимир,
Звягінцев Віктор,
Колотов Віктор,
Коньков Анатолій,
Матвієнко Віктор,
Онищенко Володимир,
Решко Стефан,
Трошкін Володимир,
Фоменко Михайло

1980 р. Балтача Сергій,
Безсонов Володимир

1988 р. Лютий Володимир,
Михайличенко Олексій,
Татарчук Володимир,
Тищенко Вадим,
Чередник Олексій

Сабо Йозеф

Блохін Олег

Рудаков Євген

Семенов В'ячеслав

Колотов Віктор

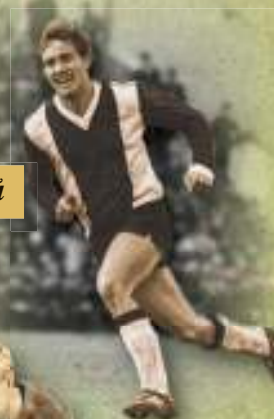

Куксов Анатолій

Онищенко Володимир

Єлисеєв Юрій

Блохін Олег, Єлисеєв Юрій, Колотов Віктор, Куксов Анатолій, Онищенко Володимир, Рудаков Євген, Семенов В'ячеслав, Сабо Йозеф (представляв РРФСР) – бронзові призери Ігор XX Олімпіади 1972 р. з футболу

Буряк Леонід

Трошкін Володимир

Звягінцев Віктор

Коньков Анатолій

Фоменко Михайло

Решко Стефан

Матвієнко Віктор

Веремєєв Володимир

Буряк Леонід, Блохін Олег, Веремєєв Володимир, Звягінцев Віктор, Колотов Віктор, Коньков Анатолій, Матвієнко Віктор, Онищенко Володимир, Решко Стефан, Трошкін Володимир, Фоменко Михайло – бронзові призери Ігор XXI Олімпіади 1976 р. з футболу

***Безсонов Володимир** – бронзовий призер Ігор XXII Олімпіади 1980 р. з футболу*

***Балтача Сергій** – бронзовий призер Ігор XXII Олімпіади 1980 р. з футболу*

*Лютий Володимир, Михайличенко
Олексій, Тищенко Вадим, Чередник
Олексій – чемпіони Ігор XXIV Олімпіади
1988 р. з футболу*

Лютий Володимир

Тищенко Вадим

Михайличенко Олексій

Чередник Олексій

**ХОКЕЙ
НА ЛЬОДУ**

Місцем народження хокею прийнято вважати Канаду. Проте на голландських картинах XVI ст. можна побачити зображення людей, які грають на замерзлому каналі у гру, схожу на хокей.

Перший чемпіонат світу з хокею на льоду серед чоловіків було проведено у 1920 р. в рамках Ігор VII Олімпіади (Антверпен, Бельгія). З 1930 р. чемпіонати світу стали щорічними. З 1920 по 1968 р., в роки проведення Олімпійських ігор, хокейні турніри вважалися також чемпіонатом світу. Жінки змагаються за титул чемпіонів світу, починаючи з 1990 р. (Оттава, Канада).

З 1910 р. (Лез Аван, Швейцарія) започатковано проведення чемпіонатів Європи серед чоловіків, серед жінок континентальна першість визначається, починаючи з 1989 р. (Дюссельдорф та Ратинген, ФРН).

До сучасної олімпійської програми хокей на льоду увійшов на Іграх VII Олімпіади 1920 р. в Антверпені (Бельгія), а в подальшому – на I зимових Олімпійських іграх 1924 р. у Шамоні (Франція). Жінки дебютували на XVIII зимових Олімпійських іграх 1998 р. в Нагано (Японія). На Олімпійських іграх розігрують два комплекти нагород: по одному серед чоловіків і серед жінок.

На теренах України хокей з на льоду має понад 100-літні традиції. Його витoki знаходимо у Львові, Харкові, Києві.

Розвитком цього виду спорту в нашій країні опікується Федерація хокею України.

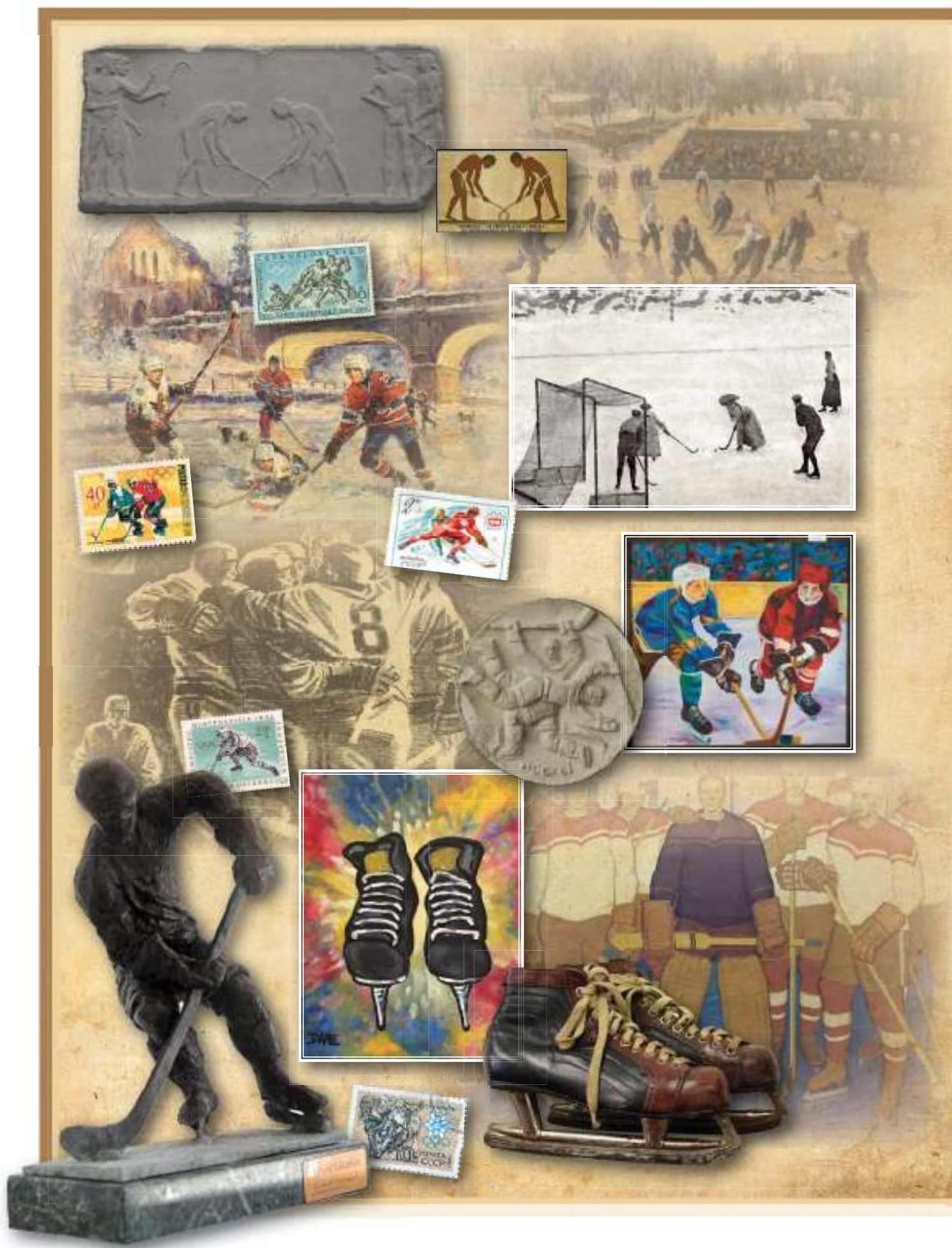
Першим і поки що єдиним олімпійським здобутком для українського хокею на льоду стала золота олімпійська медаль Олексія Житника, яку він здобув у складі Об'єднаної команди Співдружності Незалежних Держав на XVI зимових Олімпійських іграх 1992 р. в Альбервілі.

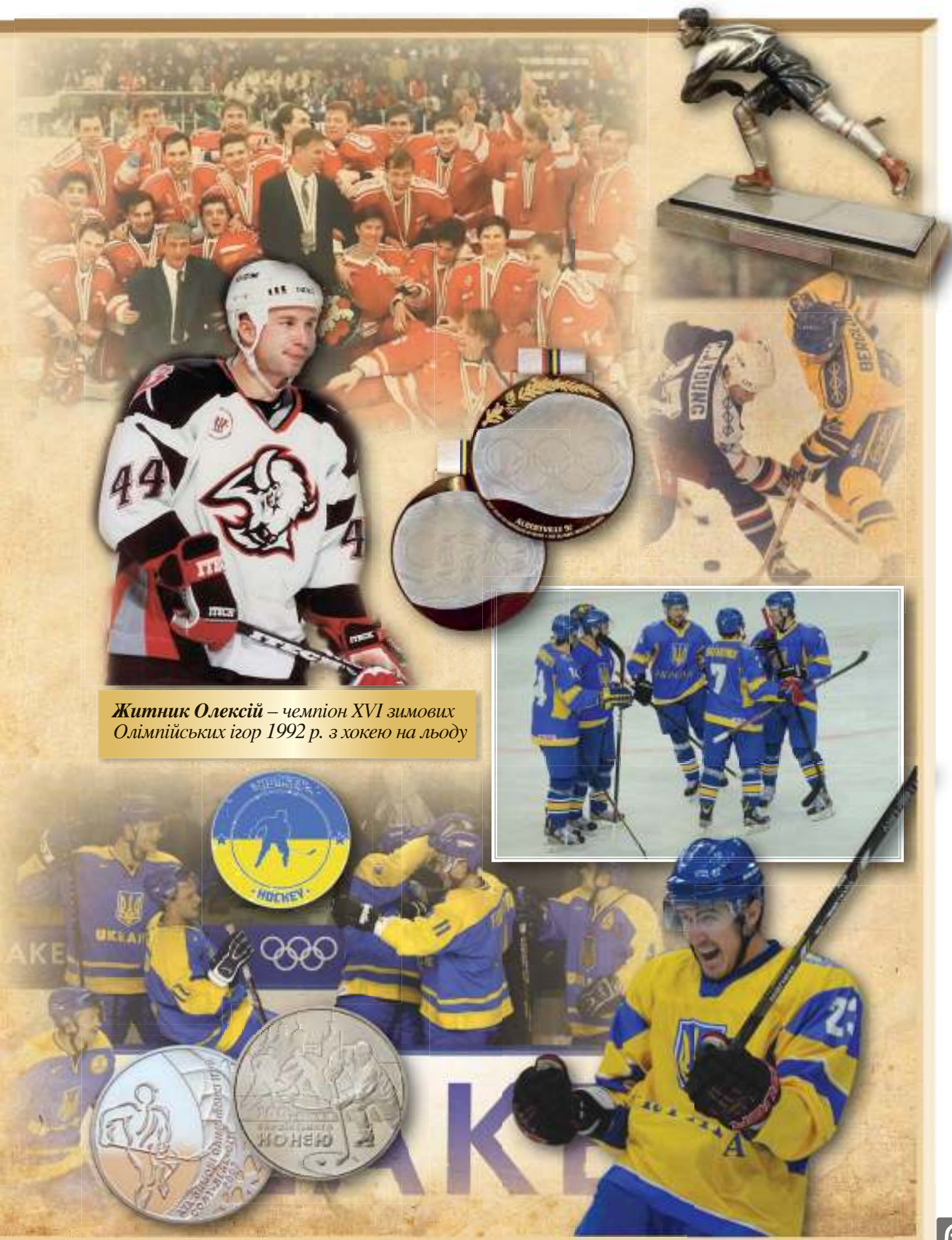

Олімпійські здобутки

1992 р. Житник Олексій

*Житник Олексій – чемпіон XVI зимових
Олімпійських ігор 1992 р. з хокею на льоду*

Олімпійська спадщина України

УДК 796.032.2 : 351.862.22+084(477)
ББК 75.4(0)90(4укр)+79.0я6

Б 90 Олімпійська спадщина України: художній альбом. / М. М. Булатова. —
К.: Олімп. л-ра, 2017. — Кн. 2.—144 с. — іл.
Комп'ютерне верстання та дизайн — Д. В. Белокуров
Відповідальний за друк — О. І. Гудзь
ISBN 978-966-2419-16-0

ISBN 978-966-2419-16-0

ББК 75.4(0)90(4укр)+79.0я6

© М. М. Булатова

Надруковано: ПП "Перша друкарня"
Свідоцтво ДК №3567
м. Київ, вул. Виборзька, 84